

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til møte:

TORSDAG 31. AUGUST 2017 KL. 08:00
I MOVARs ADMINISTRASJONS LOKALER - HUGGENES

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 22. JUNI 2017

Til behandling:

O- SAK NR. 22/2017

DIREKTØRENS ORIENTERING MED HOVEDFOKUS BUDSJETT 2018

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 23/2017

REGNSKAPSRAPPORT OG PROGNOSE

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 24/2017

RAPPORT TIL DSB ANGÅENDE ASKO-BRANNEN 7. – 14. APRIL 2017

O-SAK NR. 25/2017

TILSYN FRA ARBEIDSTILSYNET – BRANN OG REDNING

O-SAK NR. 26/2017

RENOVASJONSSEKTOREN – BEREDSKAPSØVELSE VÅREN 2017

O-SAK NR. 27/2017

AVSLUTNING PROSJEKT 544 – OPPGRADERING AV OVERFØRINGSANLEGG - SIGEVANN

Rygge, 23. august 2017

Brit G. Plassen (sign.)

Torsdag 22. juni 2017 holdt styret for MOVAR IKS møte i møterommet på Moss Brannstasjon - Tykkemyr.

8 medlemmer til stede av 8:

Av medlemmene møtte:

Ketil Reed Aasgaard, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Hege Solberg Sandtrø
Katrine Kerr Gammelsrød
Steinar Roos

Av varamedlemmene møtte:

Ronald Thorvaldsen
Cathrine Danielsen

Forfall medlemmer:

Tore Fredriksen
Per-Christian Rasmussen

Dessuten møtte:

Johnny Sundby, MOVAR IKS
Bjørn Amundsen, 1. varamedlem styret MOVAR
Rune Larsen, MOVAR/MIB
Kaj-Werner Grimen, MOVAR IKS
Jon Jerry Tveter, MOVAR IKS

Det var ingen innvendinger til innkallingen eller til sakslisten.

Protokollen fra forrige møte ble enstemmig godkjent.

STYRESAK NR. 10/2017

FREMTIDIGE AVLØPSLØSNINGER

Direktørens forslag til vedtak:

Styret gir sin tilslutning til at administrasjonen:

- gir Fylkesmannen en formell tilbakemelding om at MOVAR IKS har til hensikt å legge ned Kambo RA og overføre avløpsvannet til Fuglevik RA i fremtiden (jfr. økonomiplan 2017-2020).
- søker Fylkesmannen om utsettelse av sekundærrensekravet for «nye» Fuglevik RA til inntil 2025.
- Søker å inngå avtale(r) om ekstern behandling av slam fra Kambo RA slik at langtidslagring i egenregi kan unngås frem til det er etablert løsninger og tilstrekkelig slambehandlingskapasitet på Fuglevik RA.

Behandling:

Adm. direktør orienterte om tidsfrister fra Fylkesmannen for pålagte endringer, samt om valg av ulike tekniske løsninger for å oppfylle disse kravene.

Votering:

Det ble votert over innstilling, som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som innstilt.

O-SAK NR. 13/2017

DIREKTØRENS ORIENTERING

Adm. direktør oppdaterte styret på aktuelle prosesser og hendelser i selskapet.
Presentasjonen vedlegges protokollen.

O-SAK NR. 14/2017

STATUSRAPPORT ØKONOMI OG LIKVIDITET

Økonomi- og adm.sjef presenterte regnskap og likviditet pr. 31.05.17 kontra budsjett.
Presentasjonen vedlegges protokollen.

O-SAK NR. 15/2017

AVSLUTNING AV PROSJEKT 104 – ADM/IT – NY SERVER (UTSKIFTING)**Direktørens forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 16/2017

**REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 235 – ANSKAFFELSE AV VANNTANK MED HENGER
VED VANSJØ VANNVERK****Direktørens forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 17/2017

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 531 – ADGANSKONTROLL, VIDEOOVERÅKNING OG INNGJERDING AV OMRÅDER

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 18/2017

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 554 – HUSHOLDNINGSRENOVASJON – CONTAINERE OG OPPSAMLINGSUTSTYR

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 19/2017

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 556 – UTREDNING OM INNSAMLING AV MATVFALL OG ETABLERING AV BIOGASSANLEGG

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 20/2017

AVSLUTNING AV PROSJEKT 617 – MIB – SIKRING AV EIENDOM MOSS BRANNSTASJON

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 21/2017

AVSLUTNING AV PROSJEKT 671 – MIB – UTSKIFTING AV BEREDSKAPSTILHENGER

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det var ikke spørsmål til saken utover det som fremkom i saksutredningen.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

EVENTUELT

- Spørsmål fra ansattes representanter til styreleder.

Saken gjaldt styreleders håndtering av forespørsel fra daglig leder om eventuelt styrelederverv i et IKS. Spesifikk mailkorrespondanse mellom administrasjon og styret om adm. direktørs tilleggsverv ble gjennomgått. Det var avdekket at ordlyden i arbeidsavtalen og arbeidsinstruksen for Adm. direktør ikke var sammenfallende, og styretes leder foreslo derfor at man sørger for at disse to avtalene gjennomgås og koordineres slik at formalgrunnlaget er entydig.

Formalia og praksis i forbindelse med generell møtegjennomføring og saksbehandling ble diskutert.

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 10:00.

Etter møtet var det omvisning på brannstasjonen og demonstrasjon av forskjellig materiell, hvor deler av styret deltok.

Ketil Reed Aasgaard
Leder

Nils-Anders Søyland

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Katrine Kerr Gammelsrød

Steinar Roos

Ronald Thorvaldsen

Cathrine Danielsen

Direktørens orientering

22.6.2017

Vann og avløp

Renovasjon

Brann & redning

Status styresaker:

Saksnr.:	Sak:	Vedtak (forkortet):	Status:	Ansv./frist:
S-sak 7/2015 Rep.skapsak 4/2015 S-sak 17/2015 R-sak 2/17	Utredning av kildesortering av matavfall i Mosseregionen. Ettersorteringsanlegg i Østfold	MOVAR inngår intensjonsavtalen og oppnevner 2 medlemmer til styringsgruppen.	Rep.skapet har vedtatt å inngå intensjonsavtale. Inger-Lise Skartlien og Tom Anders Ludvigsen er MOVARs representanter i styringsgruppen.	
S-sak 12/15	Vestby gjenvinningsstasjon – Vurdering	Dialog med Vestby kommune for å finne løsninger som totalt sett er bedre enn dagens.	Følges opp, men er litt nedprioritert pga kapasitet.	2017.
S-sak 1,2,4, 8 og 12/16 Rep.skapsak	Valg av medlemmer til klagenemnd, og organisering av klagenemnd i MOVAR.	Eierne oppfordres til å vedta at rep.skapet oppnevner nemnden for å sikre nødvendig uavhengighet.	Siste kommune behandler saken 4.5. (Våler). Rep.skapets valgkomite igangsetter sitt arbeid. Det forventes et ekstraordinært rep.skapsmøte i juni.	Rep.skapet juni 2017
S-sak 8/16	Kjøp av tilleggsareal Solgård avfallsplass	Kjøp av areal for 15 mill., forutsatt at området reguleres.	Arbeid med reguleringsplan iverksatt.	AD juni 2017
S-sak 8/17	Etablering av ny vannledning nordover	Administrasjonen planlegger videre, og innarbeider ny kostnadskalkyle i budsjett	Grunneiermøter gjennomført. Trase oppdateres for ny kostnadskalkyle.	ADM sept. 2017
S-sak 9/17	ROS-analyse reservekraft Vansjø Vannverk	Administrasjonen utreder mulighetene for alternative strømforsyning basert på reservekraft	Innarbeides i budsjettprosess 2018-2021	ADM Sept. 2017

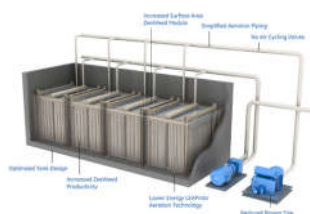
Administrasjon:

- Gjennomfører intervjuer med kandidater til HR-/kommunikasjonssjef stillingen. 3 kandidater til sluttintervju på fredag.
- Budsjettprosess 2018 i gang. Sektorene leverer budsjettgrunnlag før ferien. Budsjettmøter med kommunene/rådmennene avtales fra medio september.
- Representantskapet har vedtatt klagenemnd, bestående av:
 - Gretha Kant, Moss
 - Anita Veum Sandtrø, Rygge
 - Per Otto Voldhuset, Råde
 - Bente Antonsen, Vestby
 - Fredrik Bjerketvedt, Våler
 Disse vil bli innkalt for snarlig behandling av innkommende klagesaker.

Vann og Avløp:

- Prosjekt vannledning nord krever mye tid, men grunneiermøtene har gått greit, og vi har fått tillatelse til å starte grunnundersøkelser.
- Utredning av fremtidig teknologi for avløpsbehandling er gjennomført, med utredninger fra Sintef, Envidan og HIAS/Krüger Kaldnes. Til uken gjennomføres et internt møte om veien videre.

Renovasjon:

- Utarbeider notat angående Vestby gjenvinningsstasjon som skal drøftes med kommunen.
- Interreg-prosjekt og støtte fra Miljø direktoratet -> Båtvrak og strandrydding.
- Kjøp av tomt på SAP-> Førstegangsbehandling gj.ført i tråd med inngått avtale. Ferdig regulering forventes gjennomført ila oktober.
- Avholdt oppstartseminar og første møte med styringsgruppen for etablering av et ettersorteringsanlegg i Østfold.

Gratis levering av fritidsbåter for private husholdninger

I perioden juni – september er det gratis å levere fritidsbåter ved Solgrå Avfallsplass for private husholdninger.

Båtene må være fri for tekstiler, trevirke, EE-avfall (f.eks. ledninger, lamper, kjøleskap, instrumenter osv.) og farlig avfall som olje, drivstoff, gassbeholdere osv.

Dersom du vet om en eierløs båt eller et eierløst båtvrak som bør fjernes vennligst ta kontakt med kommunen der båten ligger. Kommunene vil foreta en vurdering om det er ønskelig eller mulig å fjerne båten/båtvraket.

Moss kommune v/ [Sidsa Rothan](#) / Mobil 400 21 011

Rygge kommune v/ [Beate Andersen](#) / Mobil 901 51 656

Råde kommune v/ [Arvid Stoo](#) / Mobil 971 96 830

Vestby kommune v/ [Svend Skars](#) / Mobil 474 69 011

Vliser kommune v/ [Erik Nilsen](#) / Mobil 979 69 001

For mer informasjon om levering av båter se: www.movar.no

MIB:

- ASKO-brannen har så langt generert kostnader på drøye 500 000,-. Ingen av brannvesenene som bisto har kredd dekning av kostnader. MIB har mottatt skryt for fagrapporten som ble utarbeidet etter brannen fra DSB.
- Avholdt oppstartsmøte mhp reguleringsprosess for tomt i Vestby, men møter utfordringer knyttet til de ønskede arealene (landbruksarealer). Jobber med alternativs vurdering sammen med Rambøll, men ser at dette kan ta lenger tid enn ønsket, med økte kostnader som mulig resultat.
- I forhold til Rygge er vi i dialog med Forsvaret om et samarbeid knyttet til deres stasjon, og med mulighet for automatisk bom med utkjøring direkte på flyplassveien. Alternativt virker det som om vi må lokaliseres utenfor stasjonen.
- Rep.skapet vedtok ny selskapsavtalen for 110-sentralen, men ønsket at rep.skapet og styret instrueres til å minimere kostnadene for tjenesten.

Regnskap pr. 31.05.2017

Rapportering på avvik mellom regnskap og budsjett.	Adm. & Tekn.	Vann & Avløp	Reno	MIB	Regnskap 31.05.17 (Estimat)	Budsjett 31.05.17
Omsetning	●	● ●	●	●	121 768	127 340
Varekjøp	●	● ●	●	●	37 691	38 360
Personal	●	● ●	●	●	41 930	44 604
Driftskostnader	●	● ●	●	●	28 246	28 808
Avskrivninger	●	● ●	●	●	12 950	13 120
Renter	●	● ●	●	●	2 155	3 238
Resultat	●	● ●	●	●	- 1 205	- 789

	Pr. 31.05.17	Pr. 31.12.16
Innestående på bank (Inklusive skattetrekksmidler, eks etterbruksfond)	44 733	36 657
Kortsiktige fordringer	19 030	22 200
Påløpt prosjektkostnader i forhold til opptatt byggelån.	2 775	0
SUM	66 538	58 857
Kortsiktig gjeld , inkl. leverandører, FP og off. avg.	39 847	29 857
Arbeidskapital	26 691	29 000

Fritidsrenovasjon 2017 utfakturert for hele sesongen (påske til oktober), mens kostnadene løper suksessivt frem til senhøsten.

I løpet av sommeren 2017: Innhente lånetilbud på prosjekt Vannledning Nordover. Opprinnelig vedtatt med NOK 95 millioner, men sannsynlig økning til 135 millioner i kommende budsjett.

Selvkostfondene er pr. 01.01.17 på kr. 26 541' (ned fra 36 901' ved forrige årsskifte.)

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 24/2017

RAPPORT TIL DSB ANGÅENDE ASKO-BRANNEN 7. – 14. APRIL 2017

Vedlegg:

- Rapport til DSB (Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap)

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Fredag den 7. april 2017 begynte det å brenne i et fryselager til ASKO Øst, i Vestby kommune.

Denne brannen ble omfattende, og krevende for MIB som organisasjon. Dette grunnet sammensatte risikofaktorer, og at den var langvarig. Brannen ble slokket den 13. april 2017. MIB måtte ha hjelp av innsatsstyrker fra flere nærliggende brannvesen, samt at hele organisasjonen deltok på ulike nivåer og tidspunkt.

Ved slike store hendelser, krever DSB en redegjøring, basert på faglige og organisatoriske stilte spørsmål. Vårt svar kommer frem i rapporten.

Vi som organisasjon ble testet på ulike nivåer, til det ytterste, men besto denne. Dette grunnet gode faglige kunnskaper, og samarbeid med andre brannvesen.

Rygge, 21. august 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

2017

Brann i ASKO Fryselager

RAPPORT TIL DSB
RUNE LARSEN, BRANNSJEF MIB

Innhold

1.0	Innledning.....	2
1.1	Forkortelser	2
2.0	Forebygging	3
2.1	Hva var gjort av forebyggende tiltak i bygget og hvilken betydning hadde disse for håndteringen av hendelsen?	3
2.1.1	Hovedpunkter av det forebyggende som har hatt innvirkning på hendelsen:	3
2.2	Erfaringene med brannalarmanlegget i bygget.....	3
2.3	Er det andre tiltak av forebyggende karakter som man i ettertid ser kunne hatt betydning for forløpet?	4
3.0	Innsats	4
3.1	Innledning.....	4
3.1.1	Teknisk fremstilling:.....	5
3.2	Kort fremstilling av hendelsesforløpet	6
3.3	Overordnet fremstilling av ressurser	10
3.3.1	Benyttede ressurser, brann og redning:.....	10
3.3.2	Antall brannmannskaper i førsteinnsats	10
3.3.3	Andre benyttede ressurser.....	10
3.4	Betydningen av helikopter	11
3.5	Samhandlingen med andre nødetater	12
3.6	Erfaringene med nødnett	12
3.7	Beskrivelse av system for innsatsledelse	13
3.7.1	Sikker jobb analyse (SJA)	14
3.	Læring.....	15
3.1	Hvordan fungerte innsatsen sett opp imot opprinnelig plan?	15
3.1.1	Skader på personell	15
3.2	Hva fungerte etter deres oppfatning godt under innsats, og hva fungerte ikke som planlagt? ..	16
3.2.1	Hva fungerte godt.....	16
3.2.2	Hva fungerte ikke som planlagt?.....	16
3.3	Hvilke læringspunkter vil dere særlig vektlegge i eget brann- og redningsvesen, og hvordan vil dere implementere disse?.....	17
3.4	Hvilke læringspunkter mener dere er særlig relevante for andre brann- og redningsvesen? 17	
4.	Oppsummering.....	18
5.	Diverse bilder fra skadestedet.....	19

1.0 Innledning

Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB), er en sektor i MOVAR IKS. MIB har ansvaret for brann- og redningsoppgavene i regionen med over 77.000 innbyggere. MIBs administrasjon er plassert på Mosseregionen brannstasjon i Moss. MIB har tre brannstasjoner lokalisert i Rygge (3 på deltid), Moss (5 på heltid) og Vestby (3 heltid). Denne rapporten er utarbeidet etter anmodning fra DSB, og besvarer på forhånd definerte problemstillinger. Rapporten må defor leses i denne konteksten.

1.1 Forkortelser

- ABA Automatisk brannalarm
- ABØ Alarmsentral Brann Øst
- BRP Luftforsvarets Brann, Redning, Plass
- CAFS Compressed Air Foam System
- CRM Crew Resource Management
- DMO Direct Mode (utenfor nett)
- ELS Enhetlig Ledelsessystem
- FIG Fredsinnsatsgruppe
- ILKO Innsatsleder kommandopost
- KO Kommandopost
- LUF60 Fjernstyrt beltegående vifte/vannkanon
- MIB Mosseregionen Interkommunale Brann og Redning
- RD Røykdykk
- SJA Sikker Jobb Analyse
- SOR Standard operasjonell rutine
- UMS Universal Messaging Service
- VA Vann og avløp

2.0 Forebygging

2.1 Hva var gjort av forebyggende tiltak i bygget og hvilken betydning hadde disse for håndteringen av hendelsen?

ASKO Øst A/S har etter brannvesenets oppfatning, stort fokus på det brannforebyggende arbeidet ved virksomheten. ASKO Bygg, som er eiere av bygningsmassen, har deltatt på samtlige tilsyn ved de ulike avdelingene.

2.1.1 Hovedpunkter av det forebyggende som har hatt innvirkning på hendelsen:

- Opplæring og øvelser med ansatte i planer/instrukser og evakuering:
 - o Evakuering av bygget fungerte som planlagt. Alle ansatte møtte på oppmøteplass, nøkkelpersoner rapporterte i henhold til instruks. 150 personer ble evakuert fredag 7/4 2017, ved ABA.
 - o Brannvesen ble møtt av nøkkelpersoner fra virksomheten.
- Egenkontroller av bygningstekniske installasjoner:
 - o Hadde ikke svikt i anlegg under hendelsen
 - o Seksjoneringsvegg fungerte etter klassifisering, og bidro til å begrense brannen til seksjonen hvor brannforløpet var, inntil annen innsats kunne iverksettes.
- Utbedringer på grunnlag av risikovurderinger, egenkontroller og øvelser:
 - o Evalueringer etter risikovurderinger, egenkontroller og øvelser tas seriøst i bedriften. Der konklusjonen er at forebygging kan ha en effekt, blir dette gjennomført i etterkant. Representanter for ASKO har vært interessert i innspill fra brannvesenet, og har også kommet med mange gode innspill selv.

Slik brannvesenet ser det, har ASKO stort fokus og et levende IK-system for brannforebyggende arbeid, og hvor forbedringer blir gjort fortløpende.

2.2 Erfaringene med brannalarmanlegget i bygget.

Logg over hendelser viser: Det har vært noen problemer med støv og frostrøyk som har forårsaket mange alarmer tidligere. ASKO Bygg har gjort tiltak som har luket ut flere av disse falske alarmene.

Loggen viser også at virksomheten har stort fokus på å holde anleggene i orden. Antallet alarmer, fordelt på antall m² og kompleksitet, er forholdsvis lavere enn forventet i samme type bygg.

Vår oppfatning er at alle ansatte ble varslet og evakuert, etter oppsatt instruks.

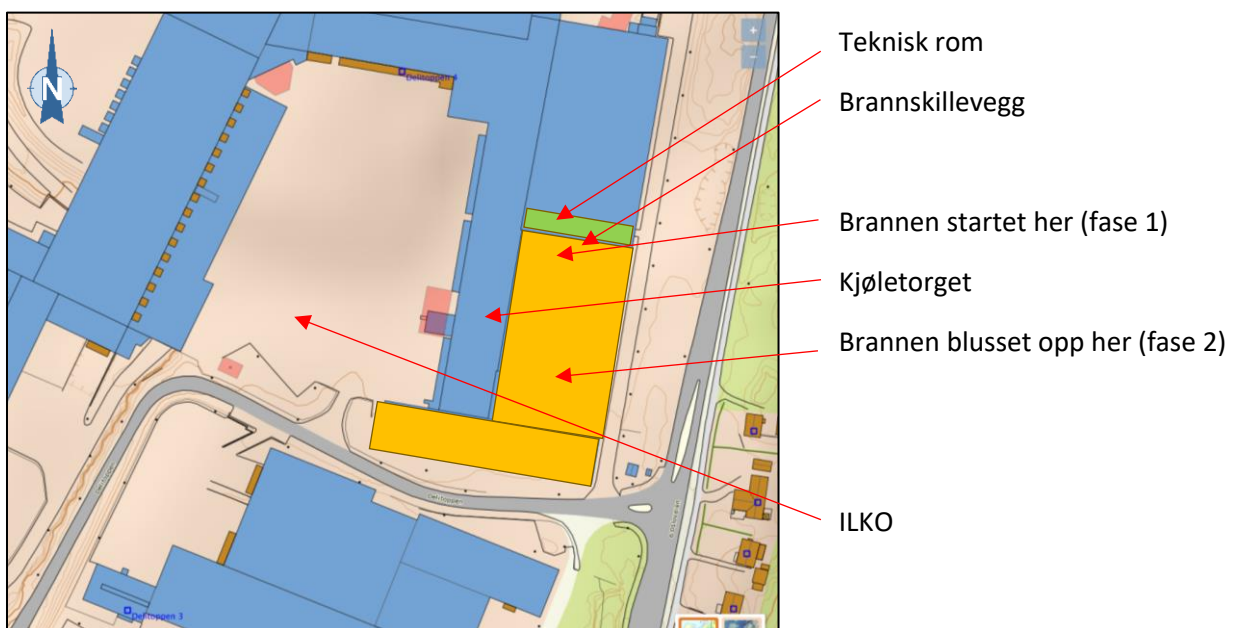
2.3 Er det andre tiltak av forebyggende karakter som man i ettertid ser kunne hatt betydning for forløpet?

- Bruk av brennbar isolasjon i tak. Brennbart taktekke og isolasjon i taket har gjort sløkkearbeidet vanskelig, da brennende dråper kan ha vært med på å spre brannen, samt forsterket intensitet og røykutvikling.
- Størrelse på brannseksjoner på tak må vurderes.
- Sprinkle hele fryseleret med et funksjonelt system, for eksempel reolsprinkling eller lignende.
- Utrede om solceller plassert direkte på taktekke er hensiktsmessig mtp brannvesenets mulighet til å slukke en brann på en slik konstruksjon.

3.0 Innsats

3.1 Innledning

ASKO Øst sine lokaler er lokalisert i Delitoppen 4 i Vestby Kommune. Kartutsnittet under viser deler av bygningsmassen og omkringliggende bygninger som er relevante i forhold til hendelsen. De gule firkantene viser det berørte fryseleret og den grønne firkanten viser det tekniske rommet.

Figur 1: Kartutsnitt som viser aktuell bygningsmasse

3.1.1 Teknisk fremstilling:

Høyde på fryselager:

12 meter

Høyde på kjøletorg:

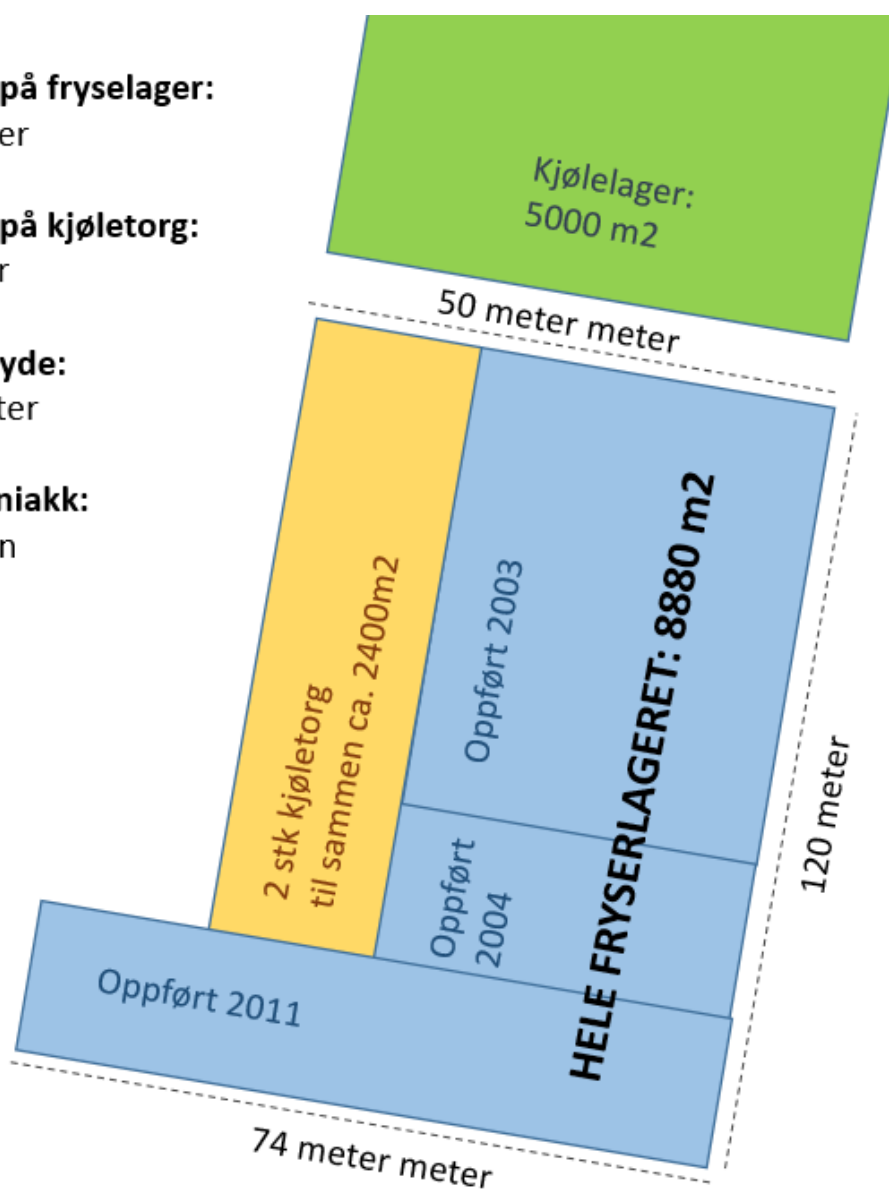
6 meter

Reolhøyde:

8.7 meter

Ammoniakk:

7,5 tonn

Den videre fremstillingen av hendelsen baserer seg på en inndeling i 2 faser:

- **Fase 1** startet fredag 7/4 kl. 17.02 og varte frem til formiddag tirsdag 11/4
- **Fase 2** startet ca. Kl. 12.00 tirsdag 11/4 og varte ut fredag 14/4

3.2 Kort fremstilling av hendelsesforløpet

FASE 1:

Fredag 7. april kl. 17.02 ble det meldt om automatisk brannalarm (ABA) i ASKO-bygget i Vestby. Bakgrunnen for dette antas å være brann i en truck på fryselageret. Sjøføren av trucken forsøkte å slukke brannen med tilgjengelig håndslukkere, men uten effekt.

Betydelige brann og redningsressurser ble sendt til skadestedet, basert på første enhets observasjoner på stedet. Brannen utviklet seg raskt gjennom taket, og samtidig ble en effektiv evakuering av personer i bygget gjennomført.

Risikomomenter var høyde og volum på bygg, ammoniakk som kuldemedie og spenningsatte solcellepaneler på taket. Disse utgjør hver for seg en stor risiko ved brann, og måtte under denne hendelsen håndteres simultant underveis.

Orienteringsplanen som ble gjort tilgjengelig for Innsatsleder Brann viste seg etter hvert til å ikke være tilstrekkelig oppdatert, og vesentlige endringer i bygningsmassen var ikke inkludert i orienteringsplanen. Denne planen skaffet kjentmann frem til ILKO, fra nærliggende bygg med alarmsentral.

Sektorisering ble iverksatt, med sektor S på Vest siden, og sektor M på Østsiden. Personell til sektor vann ble avsatt til denne oppgaven. Interne og eksterne talegrupper ble valgt.

Figur 2: Teknisk rom

Ett av hovedmålene med innsatsen var å hindre spredning til det tekniske rommet, plassert mellom fryse- og kjølelager. Dette rommet anses som hjertet i ASKOs lagervirksomhet, og måtte prioriteres høyt for å bevares intakt. Et effektivt brannskille mellom det tekniske rommet og det berørte fryselageret, bidro med sine egenskaper til et positivt resultat, men fortsatt var rommet under hele hendelsen i faresonen for fatale skader, og derigjennom fare for større økonomiske og driftsmessige tap for bedriften. På bakgrunn av dette, ble brannskillet og det tekniske rommet kontinuerlig overvåket gjennom hele hendelsen, og nødvendige tiltak ble prioritert og iverksatt fortløpende.

Et annet hovedmål var å hindre spredning videre over taket til kjøletårn for ammoniakk, og tak over kjølelager lenger nord. I tillegg var det viktig å forsøke å sikre kjøletorget på vestsiden av fryselageret, som også var sentralt i ASKOs kjernevirksomhet.

ILKO ble etablert ved fremkomst av alle nødetater. Samtidig møtte teknisk personell fra ASKO i en liasionfunksjon, som et resultat av deres interne prosedyrer. Dette innebar teknisk personell med flere spesialområder.

I løpet av noen timer på fredag kveld, anså man at brannen var under brukbar kontroll, og bemanningen ble gradvis redusert utover og kvelden og natten. Innsatsmannskapene ble redusert fra ca. 25 til 10. Gjenværende personell drev røykdykking og etterslokking, men dette var krevende arbeid. Endringer av luftkvalitet i fryselageret, medførte ising og derigjennom luftkutt på røykdykkere i innsats i en liten periode av innsatsen første kvelden. Ras av paller og frosne matvarer fra reolene, utgjorde en betydelig sikkerhetsrisiko for mannskapene som oppholdt seg inne i objektet, og dette begrenset handlingsrommet til brannmannskapene for direkte innsats mot brannen.

Det ble tatt hull i østveggen for utlufting av røykgasser. Disse røykgassene oppførte seg ikke slik som man kan forvente, sannsynligvis grunnet lav temperatur og høy fuktighet. Sikten inne ble beskrevet som svært dårlig, med en blanding av dis/tåke/røyk. Det var kun bruk av IR-kamera som ga en indikasjon på hvor det var brann.

Normalt skal hele fryselageret holde en temperatur på minst -22C. Dette førte også igjen til store ismengder på gulvet, grunnet bruk av slukke vann.

Tidlig **lørdag** morgen (8. april) blusset brannen opp blant matvarene inne på fryselageret, og på nytt ble det kalt ut et stort antall ressurser, ca. 25 innsatsmannskaper. Innsatsleder Brann-funksjonen ble forsterket med ytterligere 2 personer med innsatsleder-kunnskap, og 1 med logistikk-kunnskap. Samtidig ble en eventuell ny hendelse i vårt område, ivaretatt av annen person med innsatsleder-kunnskap.

Utover dagen ble flere ulike taktikker iverksatt og evaluert, men fortsatt strevde mannskapene med å komme til med slokkemidler der det faktisk brant.

Det ble tatt større hull i østveggen (ca. 50 m²), røykventilering med LUF60, og samtidig begynte flere røykdykkerlag å legge på CAFS der de kom til, for å hindre retenning. Dette hadde til dels god effekt mht. utlufting, samtidig ble røykgasser utilsiktet spredt i flere områder av bygget. På dette tidspunktet var det også mange små branntilløp i fryselageret, spredt over et stort område.

Etter hvert som varer raste fra høye reoler var det risikabelt og svært vanskelig å bevege seg i bygget for røykdykkere, grunnet nedfall på gulv som vanskeliggjorde tilkomst.

Fortsatt var mål med innsats det vesentligste å hindre røykgassinntrengning på teknisk rom, og det foregikk hele tiden innsats med trykksetting av rommet. Det var visuell inspeksjon kontinuerlig, samt spyling av vann på brann siden av brannvegg, fra utvendig vannkanon.

Det ble på ett tidspunkt, innført totalforbud mot all ferdsel i fryselageret grunnet økende stor rasfare og ufremkommelige gulvflater. Røykdykking opphørte, og LUF60 ble brukt til å påføre vanntåke, samt at det foregikk utvendig slokking fra vannkanon.

Utover ettermiddagen og kvelden **lørdag** ble nødvendig nedbemanning iverksatt. Samtidig ble annethvert fakk i østveggen revet ved hjelp av gravemaskin, noe som hadde positiv effekt for røykventilasjonen. Tilførsel av slukke vann var fra utvendig vannkanon. Ved midnatt anså man å ha god kontroll på brannen.

Søndagsdøgnet og **mandagsdøgnet** var preget av etterslokking av mindre branntilløp flere steder, i alle høyder i reolene. I korte perioder blusset brannen litt opp, og da ble innsatsen selvsagt forsterket med flere mannskaper etter behov.

Gjennomsnittlig var det nå ca. 15 mannskaper i innsats på skadested. Fortsatt var det komplisert å drive slukkearbeid, ettersom innholdet i reolene ble stadig mer ustabil og raste ut. Dette begrenset mulighetene til røykdykking, og i hovedsak foregikk slokking fra utsiden av bygget. Totalt sett anså mannskapene nå å ha tilstrekkelig kontroll på brannen.

FASE 2

Ved 12-tiden **tirsdag 11/4** var 5 av MIB's mannskaper på stedet og drev etterslokking. Brannen blusset raskt og kraftig opp, og det ble hurtig konstatert at hele taket etter hvert ville stå i brann. Igjen ble det sendt et betydelig antall ressurser, også fra omkringliggende brannvesen, til stedet for å bidra i slokkearbeidet. Sektorisering ble kopiert fra første fase, med sektor vest som S, og sektor øst som sektor M. Vi fikk etter hvert også bistand fra skogbrannhelikopteret og Luftforsvarets Brann Redning Plasttjeneste (BRP) fra Rygge.

Fortsatt var mål med innsats det vesentligste å hindre spredning over tak og røykgassinntrengning på teknisk rom, og kontinuerlig innsats med trykksetting av rommet ble opprettholdt. Det var visuell inspeksjon kontinuerlig, samt spyling av vann på brannsiden av brannvegg fra utvendig vannkanon.

På dette tidspunktet var 4 liftbiler, 4 tankbiler, 6 mannskapsbiler og ca. 40 mannskaper i innsats. Vi hadde etablert ILKO tidlig, og på samme plass som fase 1. I ILKO hadde vi også kommunikasjon med politihelikopter med overføring av live-bilder (også termiske), i tillegg til brannvesenets egen drone.

Brannen berørte nå ammoniakkrørene til frysedelen av bygget. Disse inneholdt fortsatt noe ammoniakk, og dette medførte at skadestedet ble reorganisert for å ivareta nødvendige sikkerhetssoner grunnet fare for mindre eksplosjoner med utkast. Politiet satte inn egne ressurser på anmodning fra Innsatsleder brann, for å kunne evakuere beboere og andre som oppholdt seg i nærheten av skadestedet. Politiet utrustet en egen enhet med masker/pusteluft, for å kunne iverksette dette ved behov. Skogbrannhelikopteret var nå bekreftet underveis til hendelsen.

Lekkasjen av ammoniakk kom imidlertid forholdsvis raskt under kontroll ved manuell trykkutjevning. Dette ble utført av røykdykkere og kjentmann fra ASKO.

Det ble registrert en kraftig buldring inne i bygget, og mannskapene så at brannen tok seg kraftig opp både ute og inne. Det var dermed stor risiko for spredning av brann til nærliggende lagerbygg, eneboliger og skogsterreng på syd og østsiden. Det ble innført røykdykkerforbud, og sektorlederne tildelte innsatsmannskapene nye oppgaver.

Skogbrannhelikopteret iverksatte innsats etter en kort brief om hvor det skulle hente vann, og fikk tildelt tilgjengelig talegruppe. Tid og sted for dropp ble koordinert av en dedikert person i ILKO. Alt personell ble beordret vekk fra bygget ved dropp av vann. Det samme gjaldt lifter og annet materiell i droppsonene.

Brannenergien var nå så stor at det det brant hull i deler av taket. Dette medførte at helikopteret kunne droppe vann direkte inn i deler av bygget.

110-sentralen sørget for sideforskyvning av andre innsatsmannskaper. Internt hos sentralen, ble det sendt UMS-varslings, for oppbemanning. De hadde i tillegg en liaison i ILKO, og lånte ut ekstra sambandsmateriell.

Utover ettermiddagen på **tirsdag** ble det besluttet å rive den berørte delen av fryselageret, slik at det ble mulig å drive effektiv brannslukking, og gjennom kvelden og natten foregikk dette rivningsarbeidet. Fortsatt var det krevende arbeidsforhold for mannskapene, ettersom rivningen ga næring til de mange ulmebrannene i matvarene, og dette medførte sterk røykutvikling. Dermed måtte taktikken for rivning endres flere ganger underveis.

Det ble besluttet at rammeverket i bygget skulle bestå, for å sikre strukturell stabilitet i øvrig bygningsmasse. Før iverksettelse av riving, ble en SJA skrevet med representanter fra alle de som hadde et virke i/ved bygget. For å rive bygget, ble fjernstyrte grave- og rivemaskiner benyttet.

Hele natt til onsdag var det stor aktivitet, med store anleggsmaskiner og containertransport som arbeidet å rive/fjerne bygningsmasse. Dette utgjorde den stor risiko for innsatsmannskaper og materiell. I forbindelse med dette forelå også en fare for at både selv bygningen og innholdet skulle rase sammen på skadestedet. Rivningsarbeidet medførte også stor røykutvikling som gjorde det krevende å oppholde seg der. Antall innsatsmannskaper var nå redusert til 15.

Fra **onsdag** 13. april arbeidet brannmannskapene tett med rivningsarbeiderne om å vekselvis rive/rydde fryselageret og parallelt slukke mindre branntilløp. Dette arbeidet foregikk kontinuerlig ved hjelp av fjernstyrte gravemaskiner. Det ble ikke utført røykdykking i dette tidsrommet.

På morgenen **torsdag** 14. april var fryselageret nesten tømt for reoler og matvarer, og brannen ble vurdert som slukket.

3.3 Overordnet fremstilling av ressurser

3.3.1 Benyttede ressurser, brann og redning:

Løpenr:	MIB	Follo	Halden	OBRE	Sarpsborg	BRP
1	M.0.1	S.0.1	D.0.1			
2	M.1.1	S.1.1	D.1.8	O-62	C.1.1	Brann3
3	M.1.3	S.1.3	D.KO-vogn	O-92	C.1.3	
4	M.1.4	S.3.1		LUF-60		
5	M.1.8	S.3.4				
6	M.2.5	S.3.8				
7	M.2.6	S.4.1				
8	M.3.1	S.5.1				
9	M.3.4	S.RVR				
10	M.3.6					
11	M.4.1					

3.3.2 Antall brannmannskaper i førsteinnsats

	MIB beredskap	MIB øvrig	Follo	Halden	Oslo	BRP	Sarpsb.	SUM
Fre 7/4	15		12	2				29
Lør 8/4	15	5	5	1	6			32
Søn 9/4	5	3	1					9
Man 10/4	12	4	1					17
Tirs 11/4	12	5	10	3	10	2	6	48
Ons 12/4	11	5				1		17
Tors 13/4	9	2				1		12
							TOTALT	164

Det ble foretatt en kontinuerlig rullering av innsatsmannskaper, slik at antall individer involvert er høyere enn totalsummen over. Bemanningen ble kontinuerlig justert etter behov.

3.3.3 Andre benyttede ressurser

Nødetat	Organisasjon	Annet
Politiet	Luftforsvaret (BRP Rygge)	Containertransport
Ambulansetjenesten	FIG grupper fra Sivilforsvaret	Sørby utleie
	Securitas	AF-decom
		Gravemaskinfirma
		ASKO`s interne ressurser
		SSG gruppen

3.4 Betydningen av helikopter

I første fase av hendelsen (fredag-mandag) ble helikopter vurdert, men ansett som ikke nødvendig.

I andre fase av brannen (tirsdag-torsdag) ble helikopter rekvirert etter samråd med brannbefal i lederstøtteordningen for bruk av skogbrannhelikopter.

I forkant av at helikopteret ble rekvirert, ble det gjort forsøk på konvensjonell slukkeinnsats mot taket, som på dette tidspunktet brant kraftig. Slukking av dette var tilnærmet umulig av flere årsaker:

- Solcellepanelet på taket ble ansett til fremdeles være strømførende, slik at vi ikke kunne ha mannskaper på taket
- Strukturelle skader i takkonstruksjon som følge av varmpåvirkning, bidro til at taket var uforsvarlig å jobbe på.
- Høyden på bygget i kombinasjon med det store arealet av taket gjorde det vanskelig å komme til med liftbiler, grunnet begrenset kapasitet på kastelengder.
- Deler av ammoniakkanlegget (som hadde forgreninger til defrostere i fryseleret) var truet av brannen, slik at mannskapene i en kritisk periode også måtte overholde nødvendig sikkerhetsavstand fra bygget.

Den kraftige brannen på taket, medførte bekymring for spredning til omkringliggende lagerbygninger og bolighus. Det var derfor kritisk viktig å få kontroll på situasjonen. Dette, samt erfaringer fra brannens første fase, var bakgrunnen for at det ble anmodet om bistand fra skogbrannhelikopteret.

Skogbrannhelikopteret gjennomførte 30 dropp med 3000l pr. dropp. Dette viste seg raskt å være svært effektiv for å slå ut flammer og begrense spredning til omkringliggende lagerbygninger, eneboliger og skogsterreng.

3.5 Samhandlingen med andre nødetater

ILKO ble opprettet tidlig i begge faser av brannen. Politiet hadde ikke dedikert Innsatsleder Politi tilstede i fase 1 av brannen. Ambulansetjenesten stilte med Leder Ambulanse. Kvaliteten av samhandling og koordinering på skadestedet ble ikke redusert av denne organiseringen på dette tidspunktet.

I fase 2 av brannen besto ILKO av Innsatsleder Brann, Innsatsleder Politi og Leder Ambulanse.

Det opplevdes at vi hadde tilstrekkelige ressurser i begge fasene av brannen, og alle var godt informert over hendelsens forløp og eventuelt risiko. «Plan B» ble kommunisert til alle, og den enkelte representant måtte selv ta høyde for evt. økning av ressurser i forhold til dette.

Politiet og ambulansetjenesten var tilstede i første periode av hendelsen (fase 2). Særlig ønsker vi å trekke frem Innsatsleder Politi som en positiv ressurs. Underveis ble det både vurdert og iverksatt evakuering og trafikkregulering, og en smidig gjennomføring av dette var en konsekvens av godt tverretattlig samarbeid. I tillegg var Innsatsleder Politi en god taktisk støttespiller i ILKO.

Ambulansetjenesten var ikke tilstede i ILKO i samme grad som politiet, men var samtidig en god trygghet for mannskapene i de mest hektiske periodene av hendelsene.

ILKO ble i en periode flyttet i fase 2, for å overholde sikkerhetsavstand fra ammoniakklekkasjen. Pågående utvikling av brannen, medførte at Innsatsleder Brann klarte ikke å frigjøre seg fra skadestedet, for å kunne være tilstede i relokalisert ILKO. Etter at faren for ammoniakktuslipp opphørte ble ILKO gjenopprettet nær skadestedet, hvor Innsatsleder Brann befant seg.

Både politiet og ambulansetjenesten hadde mange ressurser på stedet. Dette ivaretok sikkerheten til egne mannskaper og evt. eskalering av situasjonen.

Politiet fikk i oppdrag av Innsatsleder Brann å ivareta informasjon til kommune, media og andre med slikt behov. Rådgøring og mediestrategi ble drøftet, ettersom behov oppsto. Dette fritok Innsatsleder Brann fra ressursbruk til dette.

Sivilforsvaret er ikke som en nødetat å regne, men vi nevner likevel at de bidro positivt når hendelsen ble så langvarig. FIG-gruppen var effektive, proaktive og engasjerte, og oppleves som en viktig støttespiller på et så omfangsrikt skadested. Vi fikk bistand med telt, varme, lys, mat og tilkjøring av drivstoff. Teltet gjorde det mulig for mannskapene å hvile i rolig perioder av hendelsen.

Luftforsvaret v/BRP bidro med flyplassbrannbil, mannskaper og 20 flaskesett til røykdykking.

3.6 Erfaringene med nødnett

Nødnett fungerte i hovedsak tilfredsstillende. I forbindelse med røykdykking opplevde vi ved noen tilfeller at dekningen ikke var tilstrekkelig inne i bygningen, og vi benyttet derfor DMO for røykdykkere. Vi har tilgjengelige gateway/repeater, men dette ble valgt bort som verktøy.

Eget sambandsdiagram ble opprettet, med 6 talegrupper. Ekstra terminaler ble lånt ut fra 110-sentralen ABØ, samt liaison.

3.7 Beskrivelse av system for innsatsledelse

Innsatsledelsen var organisert etter etablerte ELS prinsipper. Innledningsvis fylte Innsatsleder Brann alle rollene, men raskt ble det utnevnt ansvarlige for logistikk og HMS. HMS-oppgavene ble enten tillagt utrykningsledere eller spesifikk oppnevnte personer, avhengig av behov.

Funksjonen operasjon ble ivaretatt av 1-3 personer, avhengig av kompleksiteten i de ulike fasene av hendelsen. Logistikkfunksjonen ble tidlig opprettet og fikk ansvar for å skape utholdenhet med henblikk på rullering av mannskaper, materiell og forpleining. Vask av utrykningstøy og materiell, ble iverksatt allerede lørdag morgen i fase 1. Dette arbeidet gikk kontinuerlig.

HMS-oppgaver ble etter hvert videreført til MIB's verneombud, samt at det ble skrevet en SJA i samarbeid med SSG-gruppen, AF-decom og ASKO. SJA ble revidert underveis, i henhold til arbeidsoppgavenes art.

Liaison fra ASKO var tilgjengelig under hele hendelsen.

Det ble satt krisestab i Vestby kommune, med løpende informasjon fra ILKO. Derigjennom ble også ca. 2500 personer i kommunen forhåndsvarslet om mulig evakuering.

3.7.1 Sikker jobb analyse (SJA)

SJA Tittel	SJA nr	Avd.	SJA ansvarlig/møteleder		
Innsats ASKO april 2017	1 8/4-17	65	Innsatsleder Brann		
Møtedeltakere		Beskrivelse av arbeidet			
SSG gruppen		Røykdykking i stort bygg			
ASKO Øst					
Nr	Deloppgave	Faremoment/årsak	Mulig konsekvens	Tiltak	Ansvarlig
1	Utlegg for vann	Slanger under trykk	Klem/slagskader, vann med høyt trykk	Avlaste trykk	Brannmester
2	Bruk av RD utstyr	Kutt/feil ved RD utstyr	Røykinhalasjon	Unngå feil ved god kammeratsjekk	Brannmester
3	Samband	Feil på utstyr (dødsone)	Manglende kommunikasjon via samband	Opprette DMO	Brannmester
4	Røykdykking	Ras, sikt	Skader på RD, finner ikke veien ut	Ikke oppholde seg i rasutsatt område, alltid returmuligheter, RD forbud dersom for høy risiko	Brannmester
5	Hvile/rullering	Forurenset materiell	Påvirkning av forurenset/farlig stoff	Opprette ren/uren side	Brannmester
Annet					
Er den totale risikoen akseptabel? (ja/nei)				Ja	
Kryss av for at sjekkliste for SJA er gjennomgått (sett X)				X	
Anbefaling/godkjenning			Dato	Signatur	
SJA ansvarlig			8/4-17		
Ansvarlig for utførelsen av arbeidet			8/4-17		
Driftsansvarlig leder					
Annen stilling					
Konklusjon/kommentarer					
Erfaringsoppsummering etter jobben					

3. Læring

3.1 Hvordan fungerte innsatsen sett opp imot opprinnelig plan?

En så omfangsrik hendelse, vil naturlig inneholde planer som revideres og endres etter hvert som nye situasjoner oppstår, og andre avklares.

Som tidligere nevnt, var det hele tiden et overordnet mål med innsats å hindre spredning i nordlig retning. Dette var helt sentralt for å ivareta driften i det tidligere nevnte tekniske rommet, samt å bevare øvrig bygningsmasse. På tross av at det tekniske rommet i perioder ble eksponert for både slokkevann og brannrøyk, nådde vi disse målene. Etter hvert som brannen videreutviklet seg, ble det også satt som mål at det heller ikke skulle bli spredning av brannen til tilstøtende bygninger i sørlig retning eller omkringliggende bolighus. Også disse målene ble nådd.

Vi anså at tidlig kontakt med ASKO var viktig for utfallet, både på teknisk og ledelses nivå. Dette ble opprettholdt under hele hendelsen. Første møtepunkt med ledelsen i ASKO var etter ca. 3 timer ut i fase 1. Her ble det informert om hendelsen, forventninger og behov hos brannvesenet og ASKO. Risiko for at «Plan B» med spredning over hele kjølelager, var tilstede. «Plan B» ble redegjort for, slik at dette ble tatt høyde for hos ASKO.

Sikkerhet for mannskapene var høyt prioritert. Risikomomenter var høyde og volum på bygg, ammoniakk som kuldemedie, og solcellepaneler på taket. Disse utgjør hver for seg stor risiko ved brann, og måtte under denne hendelsen håndteres simultant underveis. Det ble registrert 4 skader på egne mannskaper.

3.1.1 Skader på personell

Dato	Tidspkt.	Navn	Skade	Tiltak	Status
Fre 7/4	23.30	Anonymisert	Fått i seg røyk etter luftkutt.	Kjørt til legevakt for kontroll	OK
Lør 8/4	11.57	Anonymisert	Smerter i skulder etter at lysarmatur raste ned og traff han.	Ingen	OK
Lør 8/4	16.30	Anonymisert	Smerter i hode/nakke etter å ha bli truffet av en pall som raste ned.	Kjørt til legevakt	Sykemeldt i 1 uke
Lør 8/4	22.30	Anonymisert	Kutt i hånd i forbindelse med arbeid i kum. Slo hånda mot kumring ifm. trykkendring.	Kjørt til legevakt	Sydd 2 ting, anbefalt å ta det med ro et par dager

Med tanke på hendelsens omfang, kompleksitet og iboende risiko anser vi dette som akseptabelt.

Innledningsvis hadde vi håpet at de bygningsmessige konsekvensene av brannen ikke skulle bli så store, at det berørte fryselageret måtte rives i sin helhet. Samtidig bør det nevnes at alle verdiene inne på fryselageret på et tidlig tidspunkt i hendelsen var å anse som tapt.

3.2 Hva fungerte etter deres oppfatning godt under innsats, og hva fungerte ikke som planlagt?

3.2.1 Hva fungerte godt

- Samarbeid med andre etater, brannvesen, Sivilforsvar, organisasjoner og firmaer.
- Arbeid i ILKO. Konstruktive innspill, fordeling av arbeidsoppgaver og god kommunikasjon.
- Delegering av arbeidsoppgaver, med god tilbakemeldingsløype.
- Nye ledere av mannskaper som ankom skadestedet, ble konsekvent tatt inn til ILKO for sikkerhetsbrief og arbeidsfordeling.
- Høy arbeidsmoral, gode individuelle ferdigheter og god CRM blant innsatspersonell
- Nødvendige ressurser var tilgjengelige, og kom raskt til skadestedet
- God vanntilførsel på stedet, for øvrig godt samarbeid med Vestby kommune VA
- Tett dialog og godt samarbeid med ansvarlige kontaktpersoner i ASKO
- God kommunikasjon mellom alt involvert innsatspersonell
- Godt taktisk og operativt samarbeid på skadestedet
- Logistikk (materiell, mannskapskifter, mat og drikke etc.)
- HMS (sikkerhetsvurderinger på skadested, ingen alvorlige personskader)

3.2.2 Hva fungerte ikke som planlagt?

- Virksomhetsregistrering on-site, inkludert optimal ressursoversikt.
- Tilbakemeldinger til 110-sentralen ABØ, dette gir noe mangelfull logg i ettertid.
- Flytting av ILKO ved ammoniakktlipp fase 2, uhensiktsmessig langt vekk.
- Felles situasjonsforståelse hos alle innsatsmannskaper når hendelsen raskt endrer seg.

3.2.2.1 Skader på materiell

Hendelse	Status etter utstyrskontroll	Antatt årsak	Konsekvens
Luftkutt røykdykkersett	OK	En konsekvens av høy luftfuktighet og kulde	Røykdykking fortsatte med korte intervaller
Havarisag sluttet å fungere	ikke OK	Det ble fylt feil type drivstoff	Tatt ut av bruk
For lite pusteluft til 2 mann samtidig i lift, på liftens interne luft.	OK	Uvisst	Bruk av ekstern pusteluft
Feil ved skumejektor	Ikke OK	Uviss	Kjøpt ny

3.3 Hvilke læringspunkter vil dere særlig vektlegge i eget brann- og redningsvesen, og hvordan vil dere implementere disse?

En så stor hendelse vil naturligvis avdekke forbedringspunkter og svakheter. For vår del er vi tilfreds med å konstatere at det meste fungerte godt, vurdert utfra de ressursene vi disponerer.

Læringspunkt	Tiltak for implementering
Det forekommer brukerfeil på utstyr som benyttes sjelden (f. eks havarisag)	1. Tydeligere prosedyrer for bruk av utstyr
God kameratsjekk er viktig for å redusere risikoen ved røykdykking	1. Minne om rutiner for røykdykking, brannmesterne får ansvar for oppfølging i eget lag
Det avdekkes tekniske feil på utstyr som brukes (f. eks. IR-kamera, lading av elektronisk utstyr)	1. Bedre rutiner for ukentlige utstyrskontroller 2. Bedre kultur for, og elektroniske verktøy for avviksrapportering 3. Bedre system for håndtering av avvik
Brann i solcellepanel er forholdsvis ukjent	1. Fremskaffe og distribuere relevant informasjon om brann i solcellepaneler 2. Utforme SOR for brann i solcellepaneler
Brann i fryselager kompliserer røykdykkerinnsats (lav temperatur, tilført fuktighet, stort volum, endringer av forutsetninger underveis)	1. Fremskaffe og distribuere relevant informasjon om brann i fryselager 2. Utforme SJA for røykdykking i fryselager 3. Skrive en SOR for røykdykking i fryselager

3.4 Hvilke læringspunkter mener dere er særlig relevante for andre brann- og redningsvesen?

- Håndtering av brann i solcellepaneler er lite beskrevet, og det er lite praktisk erfaring med dette i norske brannvesen.
- Håndtering av brann i fryselager begrenser muligheter for røykdykking og utfordrer alminnelige slokkemetoder.
- En langvarig og omfattende hendelse stiller store krav til samarbeid på tvers av brannvesen. Det er viktig å ha gode avtaler og effektive kontaktpunkter, når det blir nødvendig med bistand fra andre brannvesen.
- Store hendelser med mange involverte bør øves på.
- Sivilforsvaret er en viktig ressurs, og det er derfor viktig å ha dialog med lokale ressurser.
- Større utluftsåpning tidligere, basert på objektets volum og røykens densitet i fryselager.
- Rekvirering av store anleggsmaskiner i en tidlig fase av slokking for tilstrekkelig tilkomst.
- Landingsplass for helikopter må trekkes vekk fra ILKO og skadested.

4. Oppsummering

MIB som organisasjon viste gjennom denne hendelsen at vi er i stand til å håndtere en omfangsrik, kompleks og langvarig innsats, i samarbeid med andre brannvesen, etater, organisasjoner og firmaer.

Vi anser det som helt sentralt for utfallet av denne hendelsen, at MIB i en årrekke har arbeidet systematisk og energisk med kompetanseutvikling og god bedriftskultur. Vi er mentalt forberedt og godt utrustet til å møte slike krevende og til dels ukjente scenarier.

Innsatsleder Brann fikk tidlig inn lederstøtte. De som kom inn som støtte, kommer med konstruktiv kritikk, endringsforslag og positiv bekreftelse for gode gjennomføringer. Dette ga derfor de beste forutsetninger for at hele hendelsen skulle lykkes. Denne kollegiale kulturen må opparbeides før hendelser, og den enkelte leder må være mottagelig for innspill. Vi besto denne testen!

Denne hendelsen foregikk over flere dager, og innsatsen foregikk døgnet rundt. På tross av dette som nødvendigvis krevde mye av den enkelte, observerte vi aldri negativitet, oppgitthet eller frustrasjon. Tvert imot observerte vi mannskaper med pågangsmot og fokusert arbeid. I forbifarten nevner vi at en av brannmannskapene brukte pulsklokke tirsdag 11/4. Den viste at han i løpet av denne dagen gikk 27 kilometer under arbeidet.

Brannen medførte at store materielle verdier gikk tapt. Samtidig er det viktig å minne om hva vi faktisk reddet. ASKO Øst og andre firmaer disponerer fortsatt svært store lagerarealer på området, og disse er i hovedsak uberørt av storbrannen som foregikk like ved siden av. De unngikk permitteringer og stort omdømmetap.

Brannen har i liten grad berørt matleveransen ut til folk på Østlandet. Dette skyldes både ASKOs gode krisehåndtering, og brannvesenets håndtering av brannen. MIB anser egen innsats som meget godt bestått, med hjelp av de involverte.

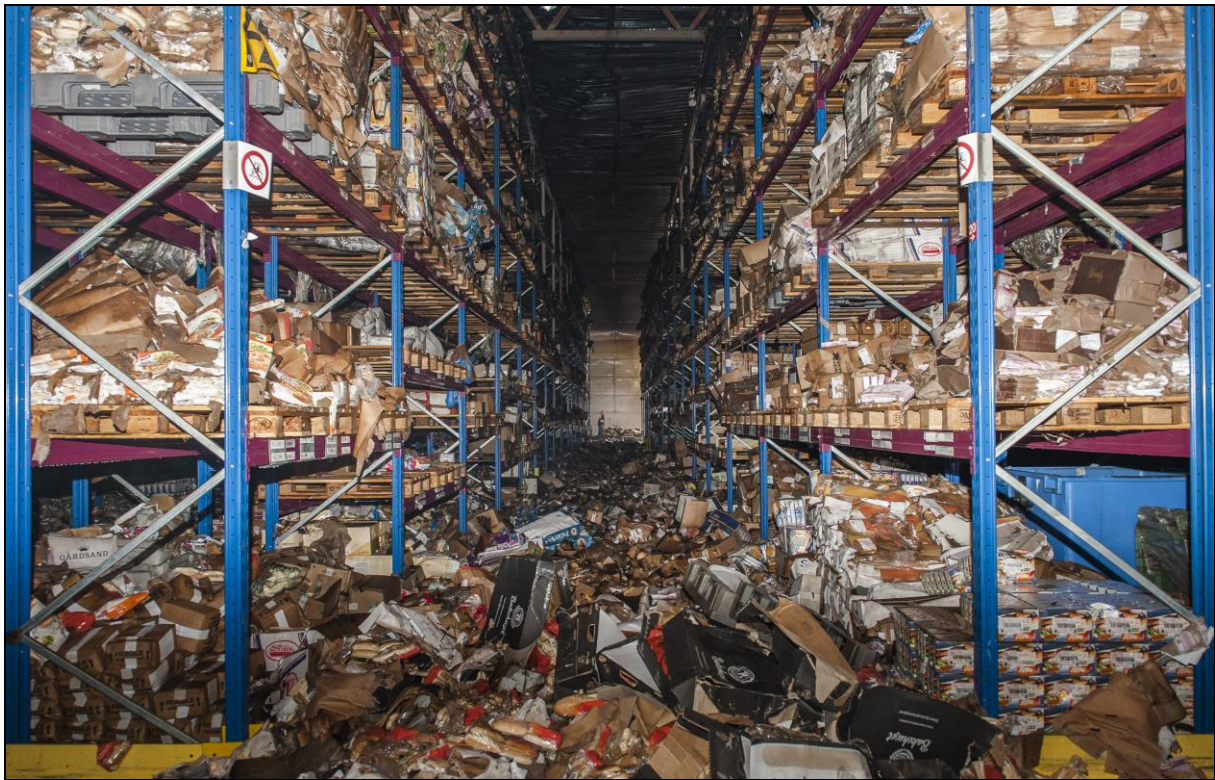
5. Diverse bilder fra skadestedet

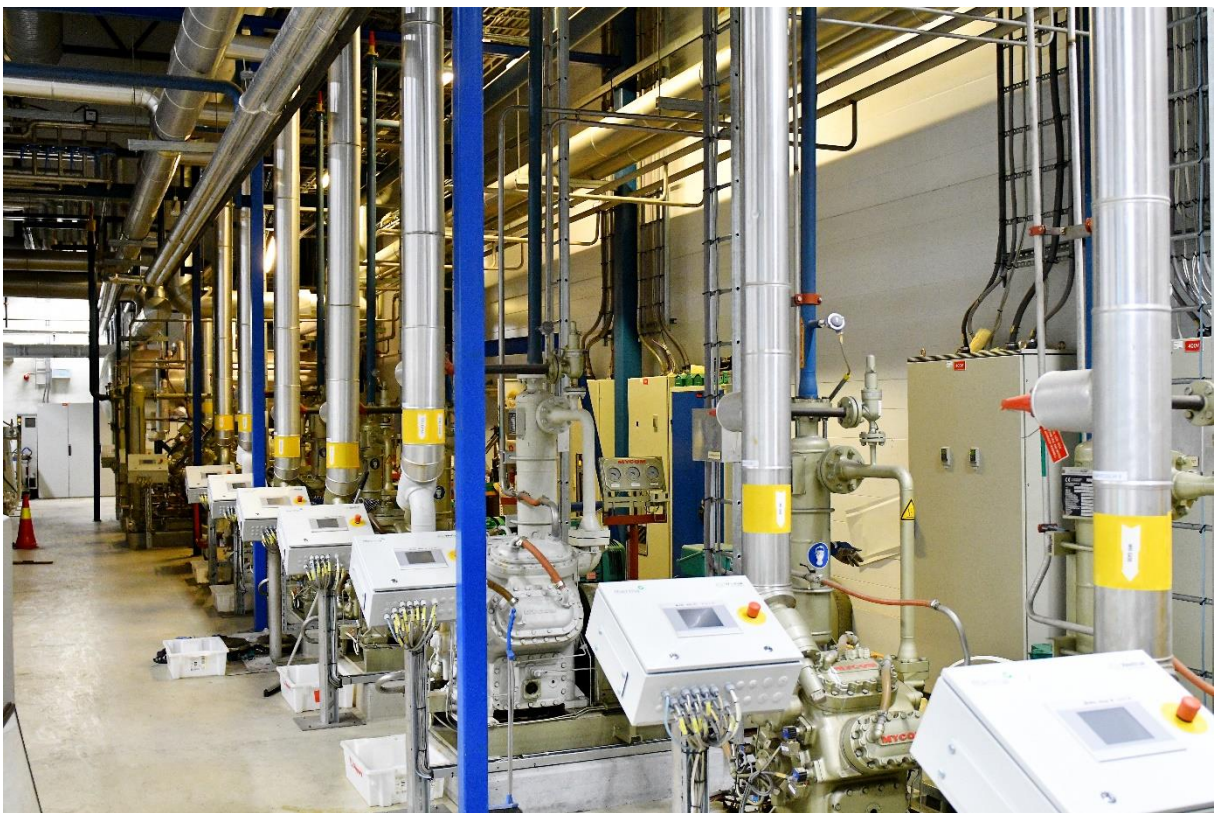
Figur 3: Bildet av brannen fredag 7/4, ettermiddag. Bilde fra NRK

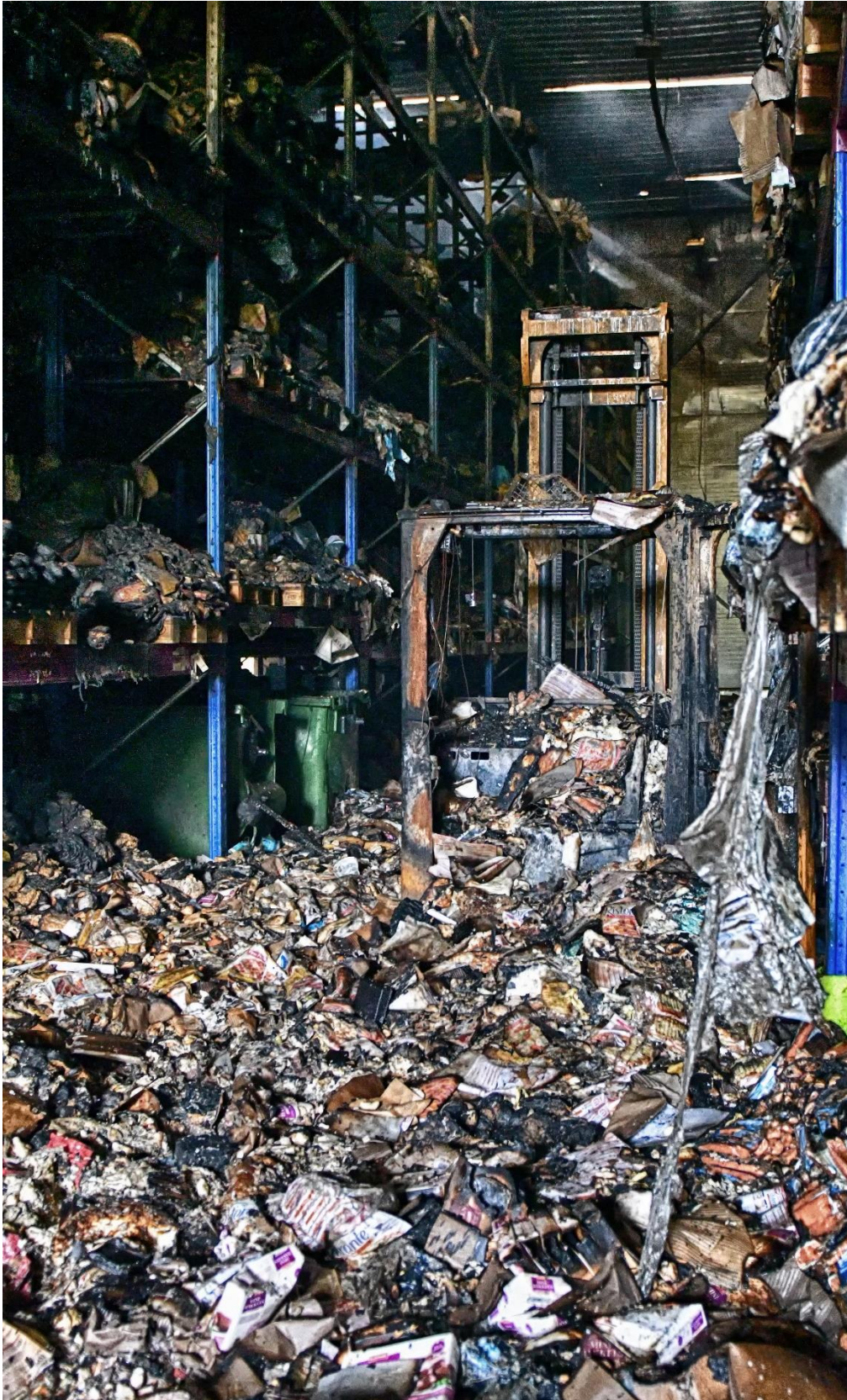
Figur 4: Takbrannen er slukket. ILKO tidlig i fase 1. Bildet tatt ved østveggen fredag 7/4, ettermiddag.

Figur 5: Mellom to reoler i fase 1, lørdag 8/4 ettermiddag

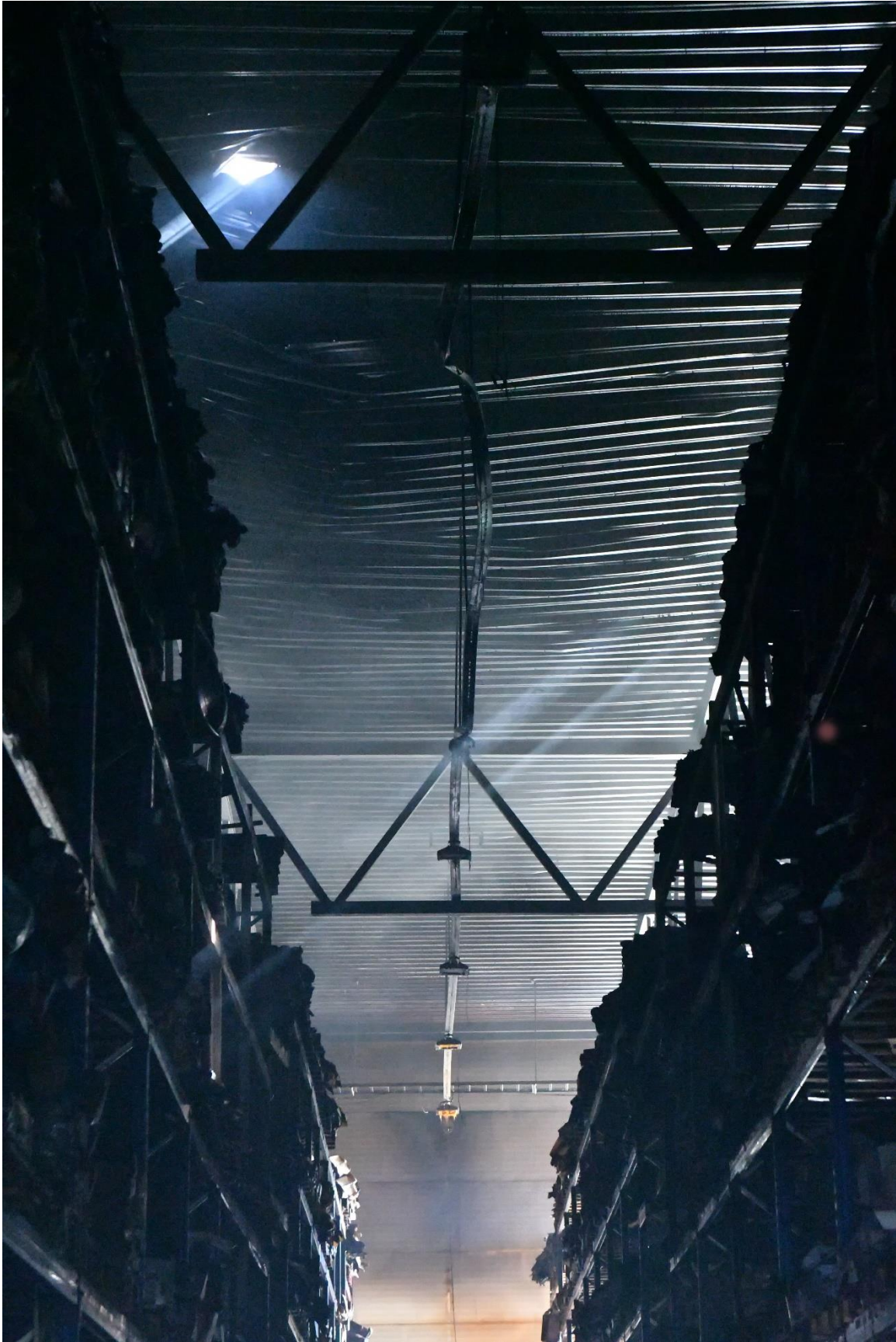
Figur 6: Teknisk rom mellom fryselager og kjølelager (bildet tatt i fase 1, 8/4)

Figur 7: Reolene nærmest brannskillet. (Bilde tatt i fase 1, lørdag 8/4)

Figur 8: Taket (sett fra brannskillet og i sørvestlig retning), slik det så ut ettermiddagen 9/4 (fase 1)

Figur 9: Lysstriper som viser noen av hullene i taket inne i fryselageret (Bildet tatt i fase 1, lørdag 8/4)

Figur 10: Utrykningsleder Sektor S og 2 stk. Innsatsleder Brann planlegger videre tiltak (bildet tatt i fase 2, 11/4)

Figur 11: Brannen utviklet seg raskt tidlig i fase 2, tirsdag 11/4

Figur 12: Slokkeinnsats på østveggen (Sektor M) tirsdag 11/4

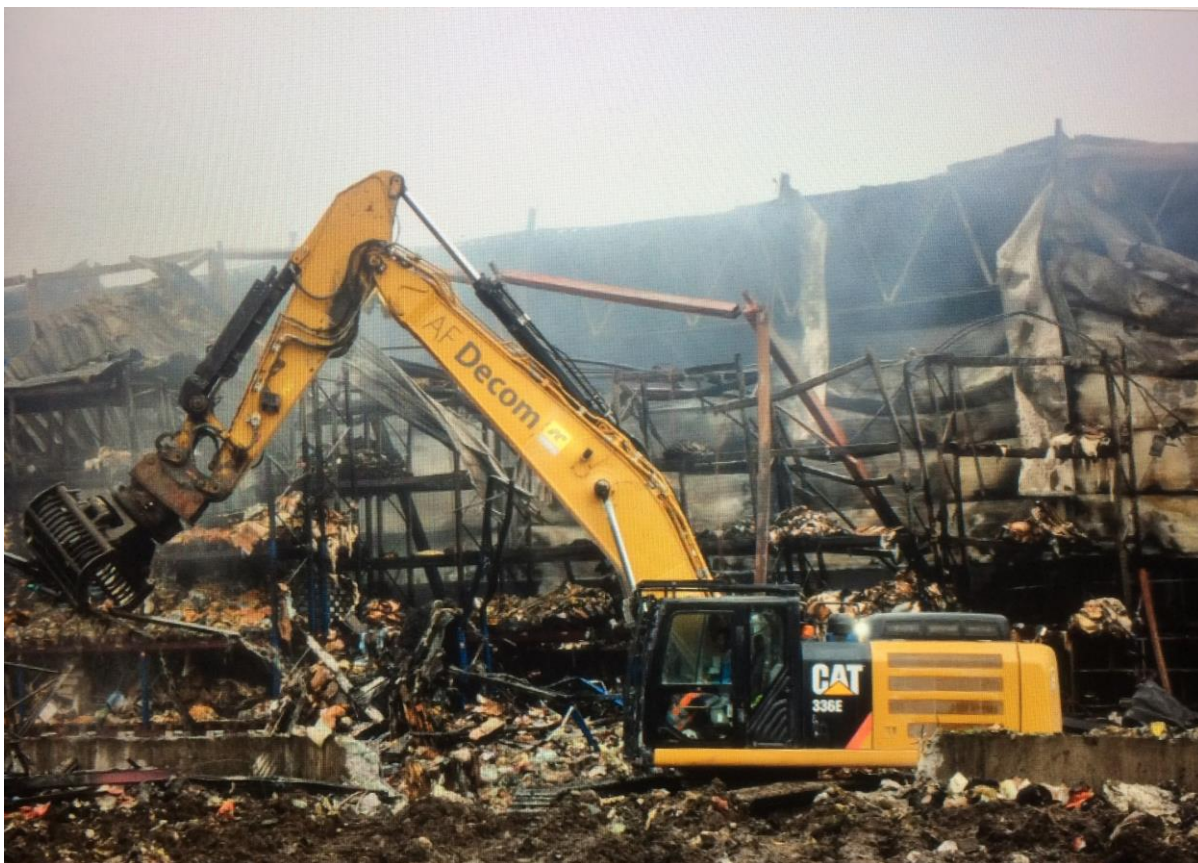
Figur 13: Skogbrannhelikopteret i innsats i fase 2, tirsdag 7/4

Figur 14: Mannskapene fikk varme, hvile og mat i Sivilforsvarets telt like ved ILKO. Her ble inn/utregistrering av mannskaper gjennomført. Det var også materielldepot og KO-vogn ved ILKO.

Figur 15: Politiet og ambulansetjenesten deltok på skadestedet (bildet tatt fase 2, tirsdag 11/4 ettermiddag)

Figur 16: Rivningarbeid foregikk i flere etapper i fase 2, parallelt med utvendig slukkeinsats med vannkanoner (ukjent fotograf)

Figur 17: Etter at fryselageret var tæmt for innhold, ble den berørte delen av bygget revet (Bilde fra Aftenposten)

Figur 18: Brannskillet mellom fryselageret og det tekniske rommet (Bildet tatt 26/4)

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 25/2017

TILSYN FRA ARBEIDSTILSYNET BRANN OG REDNING

Vedlegg:

- Rapport til Arbeidstilsynet, 19.05.2017
- Tilbakemelding fra Arbeidstilsynet, 04.07.2017

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Arbeidstilsynet utførte tilsyn hos MIB den 23.3.2017

Fokuset ved tilsynet var å klarlegge hvordan virksomheten arbeider systematisk for å unngå at arbeidstakere utsettes for helseskadelig eksponering av støv, gass og brannrøyk.

Temaer som var sentralt, var:

- Ventilasjonsforhold
- Garderobeløsninger med ren/skitten sone
- Håndtering/vask av bekledning og personlig verneutstyr

Bakgrunn for overordnet god tilbakemelding fra Arbeidstilsynet, ligger blant annet i grunnlaget for prosjektet «En renere arbeidsplass i MIB» som ble presentert for styret i orienteringssak 25/2016, og de tiltak som er planlagt og gjennomført ifm dette.

Som det fremgår av tilbakemeldingen fra Arbeidstilsynet, datert 19.05.2017 (vedlagt), har de varslet om pålegg grunnet manglende register over arbeidstakere som er, eller kan bli eksponert for kjemikalier klassifisert som kreftfremkallende eller mutagene.

Det har vært noe problematisk å finne navn på arbeidstakere langt tilbake i tid, som vi kan anta har blitt eksponert. De senere tids ansatte, samt dagens ansatte er nå registrert, samt et samarbeid med flere brannvesen angående registrering av arbeidstakere, er under utarbeidelse.

Varsel om pålegg vil ikke bli fulgt opp videre av Arbeidstilsynet, av brev datert 04.07.2017

Administrasjonen tar Arbeidstilsynets innspill til orientering i forhold til det videre arbeidet.

Rygge, 21. august 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

Tilsyn - MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN

Vi viser til tilsyn den 23.03.2017.

Hensikten med tilsynet

Hensikten med tilsynet er å bidra til at virksomheten arbeider systematisk for å unngå at arbeidstakere utsettes for helseskadelig kjemisk eksponering. I tilsynet undersøkte vi hvordan dere arbeider for å redusere arbeidstakernes eksponering for støv, gass og brannrøyk. Det ble vesentlig fokusert på fysiske forhold.

Følgende tema stod sentralt:

- Ventilasjonsforhold
- Garderobeløsninger – ren og uren sone
- Håndtering/vask av bekledning og personlig verneutstyr

Vi presiserer for øvrig at vårt tilsyn ikke omfatter noen fullstendig gjennomgang – verken av ovennevnte temaer, eller av virksomhetens øvrige HMS-arbeid.

Vi gjør ellers oppmerksom på at det kan bli aktuelt å gjennomføre et oppfølgingstilsyn på et senere tidspunkt.

Oppsummering av tilsynet

Kontrollen ble utført på/ved:
Tykkemyr 2
1597 MOSS

Til stede fra virksomheten: Rune Larsen (brannsjef), Christian Mørdre (leder beredskap), Alfred Dumben (hovedverneombud), Lars Kristian Østli (verneombud tilsyn), Mette Kaspersen (leder forebyggende), Lars Arne Pettersen (verneombud beredskap) og Hans-Arne Øverås (verneombud feiervesen).

Til stede fra Arbeidstilsynet: Leif Lykke (overingeniør/ yrkeshygieniker), Cheau Ling Poon (overingeniør) og Gani Imeri (senioringeniør).

Tilsynet ble innledet med en orientering fra Arbeidstilsynet om bakgrunnen for og hensikten med besøket. Videre orienterte virksomheten om sin organisering, sine aktiviteter og oppdrag samt om forebyggende tiltak på de sentrale temaområdene opplistet ovenfor. Virksomheten orienterte dessuten kort om bygging av nye brannstasjoner i Vestby og Rygge, med planlagt ferdigstillelse henholdsvis 2019 og 2021.

En befaring ved Mossregionen brannstasjon på Tykkemyr inngikk som den vesentligste del av tilsynet. Her fikk vi ved selvsyn og gjennom forklaringer fra virksomhetens representanter bekreftet og beskrevet aktiviteter/tiltak på temaene som var gjenstand for kontroll. Tilsynet ble avsluttet med en felles oppsummering.

Befaringen ved brannstasjonen omfattet i hovedsak følgende hoved- og underpunkter:

Garderober

- Rutiner for bruk
- Separasjon ren/uren sone
- Håndvask/dusj
- Adskilte fasiliteter kvinner/menn
- Klesskift; tilgang på ren brannbekledning
- Ventilasjon

Vaskeri (separate anlegg for feier- og beredskapsavdeling)

- Arbeidsmomenter
- Maskinutrustning
- Bruk av personlig verneutstyr
- Ventilasjon

Røykdykkerverksted

- Arbeidsmomenter
- Arbeidsutstyr
- Bruk av personlig verneutstyr
- Ventilasjon

Vognhall

- Ventilasjonsanlegg/-prinsipper, herunder beskrivelse av forsert ventilasjon i forbindelse med inn- og utkjøring. Servicereport for anlegget av 09.11.2016 ble forevist.

Vaskehall – kjøretøy

- Vask av kjøretøy og utrustning
- Ventilasjon

Frittstående garasje og søppelrom (i forbindelse med forstående bruksendring)

- Innføring i forestående ombygging til kombinert vaske- og tørkerom for eksponert utrustning for både feier- og beredskapsavdelingen. Arbeidet antatt ferdigstilt 01.09.2017.

Feierbil (en av åtte)

- Innredning
- Hygienetiltak ved bruk

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at vi vurderer å gi pålegg til virksomheten. Hvis dere mener at beskrivelsen ikke er korrekt eller har kommentarer til de pålegg og frister som er varslet, ber vi om skriftlig tilbakemelding senest **09.06.2017**. Dere vil deretter motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Pålegg - Registerføring - arbeidstakere som kan eksponeres for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier

Arbeidsgiver skal føre register over arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kjemikalier klassifisert som kreftfremkallende eller mutagene.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- Kopi av tidfestet handlingsplan for opprettelse av register over eksponerte arbeidstakere

Hjemmel: arbeidsmiljøloven § 4-5 sjette ledd og forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) §§ 31-1 første ledd bokstav a , andre ledd og tredje ledd, 31-5 og 31-6

Dersom vi gir pålegg, vil vi sette fristen til: **31.07.2017**

Begrunnelse:

Arbeidsgiver skal sørge for at det føres register over arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier tilhørende faregruppene Carc. 1A, Carc. 1B, Muta. 1A eller Muta. 1B etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Faregruppene angir farepotensialet til kjemikaliene, og med hvilken sikkerhet de kan anses å være kreftfremkallende eller mutagene. For stoffer som er klassifisert i gruppe Carc. 1 A foreligger eksempelvis mer sikkert vitenskapelig grunnlag for klassifisering av et kjemikalie som kreftfremkallende, enn for et kjemikalie i gruppe Carc. 1B. Tilsvarende gjelder også for arvestoffskadelige kjemikalier i gruppene Muta. 1A eller Muta. 1B, osv.

Registeret over mulig eksponerte arbeidstakere skal inneholde:

Navn, fødselsnummer, stilling og arbeidssted og opplysninger om hvilke farlige kjemiske stoffer arbeidstakeren eksponeres for, hvordan og i hvilke konsentrasjoner eksponeringen forekommer, og tidspunkt og varighet for eksponeringen. Registeret skal bare inneholde disse opplysningene. Opplysninger av personlig karakter, slik som medisinske opplysninger, skal således ikke inngå.

Registeret, eller deler av det, skal ikke tilintetgjøres uten tillatelse fra Arbeidstilsynet. Registeret skal være tilgjengelig for Arbeidstilsynet og verne- og helsepersonale, verneombud, medlemmer av arbeidsmiljøutvalg og andre personer med særlig oppgave å ivareta sikkerhet og helse på arbeidsplassen. Arbeidstaker som er oppført i register, skal gjøres kjent med dette og ha adgang til opplysningene som gjelder egen person. Opplysninger om den enkelte arbeidstaker skal oppbevares i minst 60 år etter at eksponeringen er avsluttet. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 4-5 sjette ledd, jf. forskrift om utførelse av arbeid §§ 31-1 første ledd bokstav a, andre og tredje ledd, 31-5 og 31-6.

Det er ikke konsesjonsplikt for slike registre, se personopplysningsloven § 33 femte ledd. Registeret skal likevel meldes til Datatilsynet dersom det føres elektronisk, se personopplysningsloven § 31.

«Kan bli eksponert for» innebærer at når arbeidet utføres på en slik måte at man ikke kan utelukke at eksponering kan forekomme, skal arbeidstakeren inngå i registeret. Arbeidstakere som i sitt arbeid kan bli eksponert ved vedlikehold og renhold, må også inngå i vurderingene.

Det er farepotensialet til stoffene som ligger til grunn for kravet i regelverket. Av kravet følger derfor også at iverksatte tiltak og bruk av personlig verneutstyr ikke skal tillegges vekt ved vurdering av om arbeidstakere skal registreres, selv når konsekvent og riktig bruk av hensiktsmessig verneutstyr vil kunne gi tilfredsstillende beskyttelse. I registeret skal det, hvis mulig, fremgå en beskrivelse av konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren og om arbeidstakeren har benyttet verneutstyr.

Vurderingen av om arbeidstakere skal inngå i registeret, skal skje løpende på grunnlag av kartlegging og risikovurdering av alle kjemikalier som brukes, dannes eller finnes i arbeidsatmosfæren (kjemiske forurensninger), med vurdering av om arbeidstakerne kan eksponeres for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier.

Det kan gå lang tid fra den første eksponeringen til helseskade utvikles. Det skal derfor være mulig i hele arbeidstakerens levetid å finne frem til opplysninger om yrkesmessig eksponering for kjemikalier i de angitte faregruppene.

Under tilsynet kom det fram at arbeidstakere er eller kan bli eksponert for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier som inngår i faregruppene angitt ovenfor. Arbeidsgiver fører ikke register over aktuelle arbeidstakere.

Det kom videre fram at arbeidsgiver ønsker å opprette et slikt register i sitt internkontrollsystem (Risk Manager) som en felles løsning med tre andre brannvesen i Østfold. En slik felles plattform opplyses å være under utredning, men en ferdig løsning forventes å ligge noe fram i tid.

Det foreligger brudd på bestemmelsen om føring av register.

Informasjon til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet, jf. arbeidsmiljøloven §§ 6-2 sjette ledd og 18-6 åttende ledd. Vi har sendt en egen kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis virksomheten ikke har verneombud, skal arbeidsgiveren gi kopien til representanten for de ansatte.

Har dere behov for mer informasjon?

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynet og om regelverket på www.arbeidstilsynet.no og www.regelhjelp.no. Dere kan også kontakte oss på telefon 73 19 97 00. Dersom dere har spørsmål til saken, kontakt saksbehandler, oppgi referansenummer 2017/13867.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Vigdis Tingelstad
tilsynsleder
(sign.)

Leif Lykke
overingeniør/ yrkeshygieniker
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Verneombud
MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

Tilsyn - MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN

Vi viser til tilsyn den 23.03.2017.

Varslede pålegg som ikke vil bli fulgt opp videre

Vi viser her til virksomhetens tilbakemelding av 26.05.2017. Som vedlegg til denne fulgte oversikt over ansatte i brann- og feiervesenet. Oversikten inneholder navn, stillingsbetegnelse og ansettelsesperiode.

Følgende varslede pålegg vil ikke bli fulgt opp videre, og anses som avsluttet:

Pålegg - Registerføring - arbeidstakere som kan eksponeres for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier

I tilbakemeldingen forklares det at ovennevnte oversikt dekker tidligere ansatte som har vært utsatt for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier, samt ansatte som fortsatt blir utsatt for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier. Det opplyses dessuten at enkelte tidligere ansatte ikke står oppført med til- og fra-dato, da dette ikke har vært mulig å verifisere for ansettelser som ligger langt tilbake i tid.

Virksomheten bekrefter at registreringen er oppdatert på alle nyansatte og at den fortløpende blir vedlikeholdt.

Arbeidstilsynet minner avslutningsvis om at også fødselsnummer skal inngå i registeret.

Informasjon til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet, jf. arbeidsmiljøloven §§ 6-2 sjette ledd og 18-6 åttende ledd. Vi har sendt en egen kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis virksomheten ikke har verneombud, skal arbeidsgiveren gi kopien til representanten for de ansatte.

Har dere behov for mer informasjon?

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynet og om regelverket på www.arbeidstilsynet.no og www.regelhjelp.no. Dere kan også kontakte oss på telefon 73 19 97 00. Dersom dere har spørsmål til saken, kontakt saksbehandler, oppgi referansenummer 2017/13867.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Vigdis Tingelstad
tilsynsleder
(sign.)

Leif Lykke
overingeniør/ yrkeshygieniker
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Verneombud
MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 26/2017

RENOVASJONSSEKTOREN – BEREDSKAPSPØVELSE VÅREN 2017

Vedlegg:

- Evalueringsnotat fra Norconsult av 27.06.2017.

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Styret vedtok i sak 8/2015 beredskapsplanen for renovasjonssektoren.

Beredskapsplanen er basert på en omfattende og bred gjennomgang av fare-identifikasjon, risiko- og sårbarhetsanalyse samt beredskapsanalyse.

Beredskapsplanen omhandler både Solgård Avfallsplass, herunder Vestby Gjenvinningsstasjon, og seksjon for husholdningsrenovasjon.

I henhold til beredskapsplanen vil følgende forhold utløse varslings og håndteres som en beredskapssituasjon:

- Akutt forurensning som vurderes å utgjøre en akutt miljøfare inkludert luktutslipp.
- Funn av større mengder ammunisjon/fyrverkeri/radioaktivt materiale.
- Overgraving/skade på gassanlegg av større omfang.
- Hendelser med bortfall av innsamling av husholdningsrenovasjon av større omfang.

Dette var den andre beredskapsøvelsen for renovasjonssektoren. Beredskapsøvelsen hadde utgangspunkt i at renovatøren har økonomiske utfordringer. Disse akselerer og ender opp i konkurs med det resultat at husholdningsavfall ikke blir hentet. Hendelser i en rekke kommuner viser at temaet er høyst aktuelt.

Beredskapsøvelsen ble gjennomført med eksempler beregnet på seksjon for husholdningsavfall, men på en slik måte at den også skulle ha verdi for personell fra Solgård Avfallsplass.

Øvelsen var teoretisk, og bar nok preg av at den til tider virket kunstig og med tidslinjer som bidro til å forsterke dette. Det er også riktig å bemerke at denne type rollespill som det her ble lagt opp til, vekket forskjellig grad av entusiasme.

Det var personell med lederansvar i en beredskapssituasjon om var innkalt. Det vil si beredskapsleder, stedfortreder for beredskapsleder, operasjonsledere og ledere for innsatsteam, til sammen 9 personer.

Norconsult var engasjert som konsulent i utarbeidelse av beredskapsplanen. Med dette som utgangspunkt valgte vi også denne gang å hente bistand fra Norconsult med gjennomføringen av vårens beredskapsøvelse.

Vårt inntrykk er at beredskapsøvelsen hadde sine svakheter, men som en totalvurdering oppfattes den som lærerik. Under øvelsen fremkom det en rekke områder som bør avklareres/forbedres. Det er igangsatt prosesser for å håndtere dette.

For øvrig vises til vedlagt evalueringsnotat fra Norconsult av 27.06.2017.

Rygge, 21. august 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

Evalueringsrapport beredskapsøvelse

J03	2017-06-27	Endelig utgave	KHMe	ToAHe	KHMe
B02	2017-06-07	For gjennomgang hos MOVAR	KHMe	ToAHe	KHMe
A01	2017-06-06	For intern kvalitetssikring	KHMe		

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
---------	------	-------------	------------	----------------	----------

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innledning

Den 3. mai 2017 gjennomførte MOVAR Renovasjon en beredskapsøvelse. Dette var en table-top øvelse med en viss grad av tidspress.

Scenario: Leverandør kommer i økonomiske problemer, og det er svikt i tjenesten med økt antall klager på manglende henting av avfall. Tjenesten stopper opp.

Øvingsmål

Øvelsens hovedmål var:

- Øve på bruk av beredskapsplan
- Øve stabsarbeid

Følgende delmål ble etablert for øvelsen:

- Øve på en situasjon som Oslo kommune har nylig har opplevd for å gjøre utsjekk om status dersom en tilsvarende hendelse skulle oppstå hos MOVAR.
- Øve kommunikasjonslementer

Planlegging og gjennomføring

Planlegging

Øvelsen ble planlagt av Norconsult ved Tore Andre Hermansen og Kevin H. Medby.

Freddy Tangen, MOVAR bidro innledningsvis med dokumentasjon på gjeldende kontrakter med renovatørene.

Gjennomføring og deltakelse

Øvelsen ble gjennomført 3. mai 2017 i tidsrommet 09:00 – 13:30, i MOVARs administrasjonslokaler på Huggenes.

Følgende personer deltok i øvelsen:

Navn	Funksjon MOVAR	Funksjon under øvelsen
Freddy Tangen	Sektorsjef Renovasjon	Beredskapsleder Renovasjon
Marit S. Asklien	Overingeniør	Stedfortreder beredskapsleder
Lars D. Kittelsen	Avd. leder	Operasjonsleder Solgård Avfallsplass
Ove Larsen	Seksjonsleder	Operasjonsleder Husholdningsrenovasjon
Paul Roger Jansen	Formann	Leder innsatsteam 1, Sulgård Avfallsplass

Navn	Funksjon MOVAR	Funksjon under øvelsen
Leif Ø. Edstrøm	Formann	Leder innsatsteam 2, Solgård Avfallsplass
Hege A. Hellem	Miljøingeniør/ sikkerhetsrådgiver	Leder innsatsteam 3, Solgård Avfallsplass
Rita Snobl	Driftsingeniør	Leder innsatsteam 1, Husholdningsrenovasjon
Alice Frosterød	Prosjektingeniør	Leder innsatsteam 2, Husholdningsrenovasjon
Øvingsstab		
Tore Andre Hermansen	Innleid konsulent (Norconsult)	Observatør
Kevin Medby	Innleid konsulent (Norconsult)	Øvingsleder

Øvelsesmodell og form

- Dette var en table-top øvelse med en viss grad av tidspress.
- For øvelsen ble det utarbeidet en dreiebok som ga innspill og fremdrift i øvelsen, med ulike tilpasninger underveis. Ulike meldinger og scenarier ble presentert og derigjennom lagt til rette for diskusjon, vurdering og beslutning blant deltakerne. Øvingsleder bidro til diskusjonen med spørsmål og veiledning underveis.
- Deltakerne var alle samlet i samme rom ved øvelsesstart. Varsling var ikke en del av denne øvelsen.
- Det skulle ikke etableres kontakt med andre interne eller eksterne aktører
- Øvingsledelsen spilte presse.

Evaluering, lærings- og oppfølgingspunkter

Det ble umiddelbart etter øvelsen utført en førsteinntrykksevaluering. Her fikk deltakerne komme med sine førsteinntrykk og kommentarer.

Evalueringsrapporten er utarbeidet på grunnlag av kommentarene som kom frem i førsteinntrykksevalueringen. I tillegg er øvingsledelsens oppfatninger og observasjoner underveis i øvelsen viktige momenter i evalueringen.

Nedenfor presenteres funn og læringspunkter.

Hovedkonklusjon

Før selve øvelsen startet ble det en diskusjon om de ulike rollene i beredskapsorganisasjonen og den enkeltes oppgaver under en beredskapssituasjon. Dette fremstår ikke klart nok i planverket, og det er heller ikke diskutert og håndtert etter forrige øvelse. Slik beredskapsplanen fremstår i dag er det uklare om beredskapsansvaret er i linjen eller utenfor, og om det kun er hos beredskapsleder. Herunder kommer det frem noen uklare rundt daglig ansvar og

myndighet i organisasjonen, og at dette følgelig har innvirkning på ansvar og myndighet i en beredskapssituasjon. Dette må følges opp og avklares i det videre.

Deltakerne ga tilbakemelding om at øvelsen var nyttig og ga en følelse av hvordan en slik situasjon kunne ha artet seg. Det vurderes også at målene for øvelsen i stor grad ble oppfylt.

Det tok relativt lang tid før gruppen fungerte som en beredskapsgruppe som jobbet sammen. Innledningsvis hadde det mer form av et møte der alle fikk være med å diskutere. Dette skyldes i noen grad øvelsesformen og at alle satt samlet fra øvelsen startet (som også var noe av forutsetningen for øvelsen, se også kommentar til øvingsgjennomføring). Etter hvert ble deltakerne som utgjorde beredskapsleder, stedfortreder beredskapsleder og operativ leder bedt om å samle seg i den ene enden av bordet og så be inn de øvrige deltakerne etter behov. Da ble det i større grad jobbet mer effektivt og etter beredskapsplanverket. Det var også en kommentar under evalueringsrunden at det er en stor gruppe som gir rom for ulikt syn og mange innspill. I en reell situasjon ville det vært flere mindre grupper som jobbet parallelt og helt annerledes. Det lå det i utgangspunktet ingen begrensninger i øvelsen for hvordan gruppen ville organisere arbeidet, men øvingsledelsen ser i etterkant at det muligens ikke ble godt nok kommunisert.

Når det gjelder stabsarbeid er det foreløpig stort forbedringspotensial. Dette er ikke er uventet basert på at det tidligere kun er gjennomført en diskusjonsøvelse i gruppen. Dette vil forbedre seg etter hvert som gruppen får mer trening, så øvelser må fortsatt ha fokus i MOVAR Renovasjon. Under førsteinntrykksevalueringen kom det frem kommentarer om at det må tilstrebes mer strukturert jobbing i gruppen, og at den enkeltes oppgaver og aksjonspunkter avklares i større grad.

I dette savnes det også en oversikt (tavler/ skjermer) med logg og fokus-/aksjonspunkter (hvilke oppgaver som skal ha fokus for arbeidet framover). Dette vil være nyttig å ha på skjerm/ tavle for raskt å få en oversikt. Spesielt gjelder dette når det hentes inn nye ressurser i gruppen eller at enkelte i gruppen har vært ute av rommet for å gjøre avklaringer mot f.eks. eksterne aktører. Øvelsen var kommet godt i gang før ordet logg ble nevnt første gang. Under evalueringsrunden kom det likevel frem av beredskapsleder hadde ført en logg i sine egne papirer, men denne var ikke delt med noen. Videre ble det kommentert at loggføring og informasjon til gruppen for øvrig ville blitt håndtert annerledes om ikke øvelsens forutsetning om at gruppen skulle sitte samlet lå til grunn. Det å bruke mye tid på repetering av informasjon som allerede var kjent i gruppen ble i denne øvelsessettingen sett på som unødvendig.

Det vil uansett være hensiktsmessig å føre logg slik at alle kan se denne på skjerm. Det virket en stund som planverkets aksjonsplaner ikke ble benyttet, men etter hvert ble det oppdaget at enkelte av gruppens deltakere satt og fulgte med, og benyttet seg av planverket. Dette ble også bekreftet under evalueringsrunden. Men underveis i øvelsen ble det ikke kommunisert og diskutert løsninger basert på beredskapsplanverket, eller kommunisert at en utførte en konkret oppgave ut fra aktuell aksjonsplan.

Øvelsen avdekket også noen mangler knyttet til ressursoversikter, eksempelvis hva finnes av dieselkjøretøyer som kunne blitt benyttet.

Øvelsen styrket likevel bevisstgjøring av roller og kunnskap om eksisterende planverk. Også under denne øvelsen var det noe uklart om når en hendelse regnes som en beredskapssituasjon, og hvem som kunne definere/avgjøre at det var en beredskapssituasjon.

Videre avdekket øvelsen uklarheter rundt beredskapsleders og stedfortreders fullmakter i beredskapssituasjoner. Dette gjelder både økonomiske fullmakter og hvem som uttaler seg til media. Dette må avklares med MOVARs direktør.

Norconsults hovedkonklusjon er at MOVAR, på tross av nevnte avdekte uklarheter som fremkom under øvelsen, står godt rustet til å håndtere en situasjon som det ble øvet på her, og som Oslo kommune opplevde. Generelt sett er MOVAR mindre sårbare ved at det er to renovatører som har kontrakt for henting av avfall, men gruppens tilnærming og arbeid gjennom øvelsen viser at organisasjonen vil kunne håndtere denne type situasjoner. Imidlertid vil flere øvelser med trening av stabsarbeid og nevnte avklaringer knyttet til ansvar, roller, loggføring, fokus-/aksjonsplott, mv. styrke beredskapen til MOVAR Renovasjon ytterligere.

Læringspunkter/ tilrådninger om oppfølging

Oppfølgingspunktene retter seg i hovedsak mot justeringer av planverket. Gjennom øvelsen ble det identifisert følgende punkter som det bør jobbes med i det videre, enkelte av punktene er også identifisert under forrige øvelse avholdt i 2016, men er foreløpig ikke fulgt opp:

- Gjennomgå beredskapsplanens beskrivelser av ansvarsområder og oppgaver.
- Gjennomgå beredskapsplanens beskrivelser av fullmakter og evt. justere disse basert på intern diskusjon i MOVAR.
- I aksjonsplanene må det inn et punkt for å innhente fullmakt, både økonomiske og som gjelder uttalelse til pressen.
- Det bør vurderes kriterier som styrer når en hendelse skal regnes som en beredskapssituasjon for MOVAR Renovasjon. Ett eksempel er manglende tømming-etter hvor lang tid er dette en beredskapssituasjon?
- Justere på varslingslistene i vedlegg 1 slik at de fremstår som unike. Begge varslingslistene er merket som "Vedlegg 1 – Varslingsliste". Det fremgår ikke om listen gjelder Solgård Avfallsplass eller Husholdningsrenovasjon.
- Innledningsvis i planen bør det vurderes å legges inn noe tekst knyttet til situasjoner med forhøyet risiko – dvs. hendelser eller andre forhold i samfunnet som kan medføre at noe utvikler seg til å bli en beredskapssituasjon. Dette sikrer proaktivt beredskapsarbeid.
- Konkretisere aksjonsplanene med en egen kolonne for hvem som har ansvar for hva.
- Loggskjema, og andre aktuelle vedlegg som i dag kun er i pdf-format må etableres i word-format i systemet.
- Gruppen bør sette av tid for å snakke seg gjennom de ulike rollene og ansvarsområdene slik at en skaper en felles forståelse i gruppen for hva de ulike ansvarsområdene innebærer.
- I så stor grad som mulig etablere aktuelle ressursoversikter.

Kommentarer til øvelsesgjennomføringen

Førsteintrykksevalueringen ga inntrykk av at det var en lærerik og god øvelse hvor scenariene traff godt når det gjelder realisme og gjeldende situasjon. Men øvelser blir alltid litt kunstige, selv om vår oppfatning er at det ikke gikk lang tid ut i øvelsen før det virket som om de fleste av deltakerne levde seg inn i scenarioet og så forbi det kunstige ved slike øvelser.

Øvingsledelsen kunne innledningsvis ha vært tydeligere på at gruppen kunne ha delt seg, og at de stod fritt til å organisere seg og sitte hvor de ønsket. Dette henger også sammen med at det før øvelsen ble stilt spørsmål fra MOVAR om det var behov for flere rom. Øvingsledelsen ga uttrykk for at det ikke var nødvendig da det ville være et læringspotensial for gruppen å være samlet for å observere.

Øvelsens tidsperspektiv (hopp i tidslinjen), og at en del av hendelsesforløpet og ny utvikling ble presentert tett etter hverandre, gjorde at det opplevdes at det var for liten tid til å løse de ulike problemstillingene/ utfordringene. Dette er en vanlig utfordring ved slike øvelser da hendelsesforløpet må komprimeres innenfor tildelt tid.

Oppfølgingspunkter:

Oppfølgingspunkter er endringer som skal gjøres og følges opp som følge av øvelsen.

Nr.	Tiltak	Ansvarlig	Frist dato	Status
1	Gjennomgå beredskapsplanens beskrivelser av ansvarsområder og oppgaver.			
2	Gjennomgå beredskapsplanens beskrivelser av fullmakter og evt. justere disse basert på intern diskusjon i MOVAR.			
3	I aksjonsplanene må det inn et punkt for å innhente fullmakt, både økonomiske og som gjelder uttalelse til pressen. Det bør vurderes kriterier som styrer når en hendelse skal regnes som en beredskapssituasjon for MOVAR Renovasjon. Ett eksempel er manglende tømming, etter hvor lang tid er dette en beredskapssituasjon?			
4	Justere på varslingslistene i vedlegg 1 slik at de fremstår som unike. Begge varslingslistene er merket som "Vedlegg 1 – Varslingsliste". Det fremgår ikke om listen gjelder Solgård Avfallsplass eller Husholdningsrenovasjon.			
5	Innledningsvis i planen bør det vurderes å legges inn noe tekst knyttet til situasjoner med forhøyet risiko – dvs. hendelser eller andre forhold i samfunnet som kan medføre at noe utvikler seg til å bli en beredskapssituasjon. Dette sikrer proaktivt beredkapsarbeid.			
6	Konkretisere aksjonsplanene med en egen kolonne for hvem som har ansvar for hva.			
7	Loggskjema, og andre aktuelle vedlegg som i dag kun er i pdf-format må etableres i word-format i systemet.			
8	I så stor grad som mulig etablere aktuelle ressursoversikter.			

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 27/2017

AVSLUTNING PROSJEKT 544 – OPPGRADERING AV OVERFØRINGSANLEGG SIGEVANN

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Prosjektet skal dekke behovet for anskaffelse av nytt kontrollbygg med inventar, fjerning av det gamle septikmottaket og økning av overføringskapasiteten av sigevann fra sigevannsdammen til Moss kommunes avløpsnett. Prosjektet er ikke ferdigstilt, men vi har nå kommet til et naturlig sted å stoppe prosjektet og anbefaler at det avsluttes.

Anbefalingen om avslutning kommer som følge av at man nå er inne i en prosess med ny reguleringsplan for Solgård Avfallsplass med påfølgende utarbeidelse og godkjenning av ny konsesjon fra miljøvernmyndighetene. I forbindelse med reguleringsplanarbeidet har det fra miljøvernmyndighetenes side blitt krevd kapasitetsvurderinger for sigevann og overflatevann med påfølgende tiltak. Regnhendelse med 200-års gjentakelsesintervall og en klimafaktor på 1,3 skal legges til grunn for beregningene.

Vi har over noe tid vært klar over at kommunens ledningsnett i Industriveien nedstrøms påkoblingspunktet for sigevann fra Solgård Avfallsplass har kapasitetsproblemer. Dette har vært drøftet med kommunen, men tiltak er så langt ikke prioritert i kommunens saneringsplaner. Første del av dette prosjektet var etablering av avløpsledning fra utløpskum ved sigevannsdammen til kommunens avløpsnett ved Riksvei 19. Ledningen fungerer foreløpig som gravitasjonsledning og har øket kapasiteten nedstrøms med 65%, noe som pr. i dag er tilstrekkelig.

Man vil i fremtiden også kunne pumpe sigevann igjennom denne ledningen for økt kapasitet. Dagens kapasitet vil trolig ikke være dekkende for fremtidige utvidelser f.eks. som følge av ny reguleringsplan, 200-års regnhendelse, ny utslippstillatelse osv. Administrasjonen vil komme tilbake med forslag om ytterligere kapasitetsøkning, når nye beregninger av kapasitetsbehov i tråd med Fylkesmannens krav er gjennomført.

Dette prosjektet har pågått i 2016 og først halvdel av 2017.

Prosjektet har en kostnadsramme på kr. 2 500 000,-. Investeringen anbefales slutført med en total kostnad på totalt kr. 1 268 397,-. dvs. et mindreforbruk på kr. 1 234 603,-.

Rygge, 21. august 2017

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon